

ЗМІСТ

*Засідання шістнадцяте, ранкове
(Четвер, 15 березня 2018 року)*

Прийняття Закону «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України»	...3
Прийняття постанов:	
«Про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Бакуліна Є.М.»	...7
«Про надання згоди на затримання народного депутата України Бакуліна Є.М.»	...7
«Про надання згоди на обрання стосовно народного депутата України Бакуліна Є.М. запобіжного заходу у виді тримання під вартою (арешту)»	...7
Внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України восьмого скликання та обрання голови, першого заступника, заступників голови, секретаря та членів Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації»	...38
Заява фракції «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» та депутатської групи «Воля народу»	...46

Прийняття постанов:

«Про звільнення Гонтаревої В.О.
з посади Голови Національного банку України» ...48

«Про призначення Смолія Я.В. на посаду
Голови Національного банку України» ...73

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ШІСТНАДЦЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
15 березня 2018 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації. Реєструємося.

У сесійному залі зареєструвалися 355 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Сьогодні день народження нашої колеги народного депутата Наталії Володимирівни Кацер-Бучковської. Привітаємо її (*Оплески*).

Хочу нагадати, що ми вчора розпочали розгляд проекту Закону «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України», сьогодні ми це питання завершимо. Прошу представника комітету і авторів поправок підготуватися до обговорення. Після того, як я і анонсував, ми переходимо до питання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України Бакуліна Євгена Миколайовича.

Шановні колеги, прошу всіх підготуватися до роботи.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» ([№ 4670](#)).

Запрошую до трибуни представника комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Миколу Паламарчука.

Хочу нагадати, що ми зупинилися на поправці 133. Це поправка Дмитренка. Хто виступатиме щодо поправки 133?

Якщо автора поправки немає, рухаємося далі.

Поправка 134. Не наполягає.

Поправка 135. Не наполягає.

Поправка 136. Не наполягає.

Поправка 137. Не наполягає.

Поправка 138. Не наполягає.
Поправка 141. Не наполягає.
Поправка 143. Не наполягає.
Поправка 146. Не наполягає.
Поправка 147. Не наполягає.
Поправка 150 Купрієнка. Не наполягає.
Поправка 156. Не наполягає.
Поправка 157. Не наполягає.
Поправка 158. Не наполягає.
Поправка 160. Не наполягає.
Поправка 161. Не наполягає.
Поправка 162. Не наполягає.
Поправка 168. Не наполягає.
Поправка 169. Будь ласка, увімкніть мікрофон Романовського.

РОМАНОВСЬКИЙ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Поправка 159 стосується відсторонення поліцейських від виконання службових обов'язків. Пропонується доповнити статтю 17 частиною п'ятою такого змісту: «5. Поліцейські, яких відсторонено від виконання службових обов'язків, продовжують проходити службу згідно із законом відповідно до тимчасових професіональних обов'язків, визначених керівником відповідного органу (закладу, установи) поліції».

Прошу поставити на підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Миколо, будь ласка.

ПАЛАМАРЧУК М.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дана поправка відхилена комітетом. Пропоную поставити на підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Автор наполягає на голосуванні.

Ставлю на голосування поправку 169 народного депутата Романовського. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 170. Не наполягає.

Поправка 171. Не наполягає.

Поправка 175. Не наполягає.

Поправка 178. Не наполягає.

Поправка 179. Не наполягає.

Поправка 182. Не наполягає.

Поправка 186. Не наполягає.

Поправка 194. Не наполягає.

Поправка 195. Не наполягає.

Поправка 196. Не наполягає.

Поправка 197. Не наполягає.

Поправка 198. Не наполягає.

Колеги, лишилося кілька поправок. Прошу голів комітетів запросити депутатів до залу. Прошу секретаріат Верховної Ради України повідомити, що через 5 хвилин будемо переходити до голосування. Займаємо робочі місця.

Поправка 206. Не наполягає.

Поправка 207. Не наполягає.

Поправка 210. Не наполягає.

Поправка 211. Не наполягає.

Поправка 212. Не наполягає.

Поправка 213. Не наполягає.

Поправка 214. Не наполягає.

Поправка 215. Не наполягає.

Поправка 216. Не наполягає.

Поправка 217. Не наполягає.

Поправка 218. Не наполягає.

Поправка 220. Не наполягає.

Поправка 221. Не наполягає.

Заклучна поправка 223. Автор не наполягає.

Колеги, ми завершили обговорення проекту Закону «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України».

Дякую, пане Миколо, за доповідь і активну роботу в залі.

Зараз я надам 3 хвилини для заключного слова голові комітету Кожем'якіну Андрію Анатолійовичу. Для підсумку достатньо буде 3 хвилини?

Наголошую, що через 3 хвилини відбудеться прийняття рішення. Прошу всіх заходити до залу і займати робочі місця. Прошу голів фракцій максимально мобілізувати депутатів для голосування і прийняття рішення.

Запрошую до трибуни для заключного слова голову Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Кожем'якіна Андрія Анатолійовича. Прошу ще раз усіх заходити до залу і займати робочі місця.

Бачу, що не всі фракції є в залі. Колеги, скомунікуйте, будь ласка. Особливо прошу авторський колектив, зателефонуйте і знайдіть тих колег, яких немає в залі. Верховна Рада України не буде чекати.

Андрію Анатолійовичу, будь ласка. 3 хвилини.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Я вдячний керівництву Верховної Ради за те, що ми сьогодні продовжуємо розглядати правоохоронну тему в парламенті. Проект Закону «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» (№ 4670), який щойно доповів перший заступник голови комітету Микола Паламарчук, вноситься комітетом на повторне друге читання.

Ще раз повторюю, що цим проектом пропонується затвердити Дисциплінарний статут Національної поліції України, який встановлює підстави та порядок притягнення поліцейських до дисциплінарної відповідальності, а також застосування до поліцейських заохочень. Цей законопроект було направлено на повторне друге читання 21 грудня 2017 року. Щодо всіх поправок, які були внесені і щойно обговорені, була чітка відповідь представника комітету з питань відхилення або врахування.

Хочу сказати, що кожна військова система, кожен військовий правоохоронний орган повинен жити за своїми законами, як живе за своїми законами кожна політична партія, кожна фракція тут, у залі.

Тобто потрібен статут, правила, принципи, за якими вони об'єдналися і діють. Те саме треба і Національній поліції, яку ми всі тут разом створювали і раділи за те, що, врешті-решт, проводиться реформа Міністерства внутрішніх справ України. Їй потрібен цей Дисциплінарний статут для того, щоб були підстави і порядок притягнення поліцейських до дисциплінарної відповідальності, а також могли заохочувати тих поліцейських, які сумлінно й достойно виконують свою роботу.

Шановні колеги, хочу вас попросити підтримати цей довгоочікуваний для Національної поліції законопроект і проголосувати його в цілому як закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх запросити до залу. Покидаємо ложі, займаємо робочі місця і переходимо до прийняття рішення. Готові, так?

Колеги, ми провели важку, але плідну роботу, і я переконаний, що зараз зможемо вийти на позитивне рішення. Кожен голос має вагу. Займайте робочі місця. Важлива дисципліна в залі. Прошу покинути ложі.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» (№ 4670) у повторному другому читанні та в цілому з техніко-юридичними правками. Прошу підтримати. Колеги, кожен голос має вагу. Будь ласка, уважно беріть участь у голосуванні. Відвожу 10 секунд для того, щоб усі зайняли свої робочі місця. Депутатів у залі так багато, що скоро не буде вільних місць, будемо стільці доставляти. Готові, так? Голосуємо.

«За» – 251.

Рішення прийнято. Закон прийнято.

Колеги, переходимо до наступного питання порядку денного, яке на сьогодні є, напевно, найважливішим для нас – про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України Бакуліна Євгена Миколайовича.

Шановні народні депутати! Відповідно до частини третьої статті 80 Конституції України, статті 27 Закону України «Про статус народного депутата України» Верховна Рада надає згоду на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата.

19 лютого 2018 року до Верховної Ради України надійшли подання Генерального прокурора України Юрія Віталійовича Луценка про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата Бакуліна Євгена Миколайовича.

Генеральною прокуратурою України здійснюється досудове розслідування та процесуальне керівництво у кримінальному провадженні від 31 березня 2013 року за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених частиною першою статті 255 «Створення злочинної організації», частиною п'ятою статті 191 «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем», частиною першою статті 366 «Службове підроблення», частиною четвертою статті 28, частиною третьою статті 209 «Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» та іншими статтями Кримінального кодексу України.

Досудовим розслідуванням, як вбачається з подання Генерального прокурора України, встановлено, що Бакулін Євген Миколайович у період з березня 2010 року по лютий 2014 року брав участь у злочинній організації та вчиненні злочинів проти власності та у сфері службової діяльності, вчинюваних такою організацією.

Відповідно до вимог Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України на своєму засіданні 12 березня за участю Генерального прокурора України розглянув подання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата України Бакуліна Євгена Миколайовича.

Висновок комітету, пояснення народного депутата України Бакуліна та зазначені подання Генерального прокурора України вам було роздано на столах реєстрації у паперовому вигляді.

Шановні народні депутати, слово надається Генеральному прокурору України Юрію Віталійовичу Луценку для відповідей на запитання народних депутатів, представників депутатських фракцій та груп.

Юрію Віталійовичу, 5 хвилин – виступ, 10 хвилин – запитання, підходить так? Отже, 5 хвилин – виступ і 10 хвилин – запитання від народних депутатів, фракцій та груп.

Юрій Віталійович Луценко запрошується до виступу.

ЛУЦЕНКО Ю.В., *Генеральний прокурор України*. Шановні народні депутати! Сьогодні я звертаюся до парламенту із поданнями про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, про надання згоди на обрання запобіжного заходу та про надання згоди на затримання народного депутата України Бакуліна Євгена Миколайовича.

Як відомо, це не перша спроба дати оцінку діям пана Бакуліна на посаді голови правління ПАТ «НАК «Нафтогаз України».

У 2014 році Міністерство внутрішніх справ України порушувало справу і навіть затримувало Бакуліна. Суд визначив йому заставу близько 10 мільйонів гривень. Однак пізніше справу було закрито. Бакулін став народним депутатом і після цього довгий час не з'являвся на території України. Тим не менше після мого приходу на посаду Генерального прокурора України слідство було відновлено і в ньому є достатньо великий прогрес.

На сьогодні ми встановили не лише весь механізм злочинної схеми розкрадання коштів під час придбання нафтовидобувних платформ, а й знаємо тих, хто брав у цій оборудці конкретну участь, а також конкретні рахунки, на які надійшло близько 144 мільйони доларів, здобутих злочинним шляхом.

За результатами досудового розслідування Генеральна прокуратура вважає, що Бакулін Євген Миколайович у період із березня 2010 року по лютий 2014 року ймовірно брав участь у злочинній організації та вчиняв злочини проти власності та у сфері службової діяльності, вчинюваних такою організацією, зокрема спільно та узгоджено з іншими керівниками та учасниками злочинної організації Януковича В.Ф. спланував та організував низку особливо тяжких та пов'язаних з ними злочинів, а саме:

- незаконне заволодіння грошовими коштами ПАТ «НАК «Нафтогаз України» в сумі 449 мільйонів 963 тисячі 820 гривень;
- закінчений замах на незаконне заволодіння грошовими коштами в сумі в понад 5 мільярдів 100 мільйонів 136 тисяч гривень.

У другому епізоді слідство вважає, що Бакулін незаконно заволодів чужим майном в особливо великих розмірах – грошовими коштами, належними ДАТ «Чорноморнафтогаз», у сумі 404 мільйони 374 тисячі 966 доларів США при закупівлях.

Перша схема. Пан Бакулін, виконуючи план Януковича В.Ф., доведений йому Арбузовим, дав наказ підлеглим йому працівникам ПАТ «НАК «Нафтогаз України» та ДАТ «Чорноморнафтогаз» зорганізувати фіктивний тендер для закупівлі бурових установок за завищеними цінами. Пізніше за спільної участі з громадянином Латвії Василем Мельником та ще двома організаторами конвертаційного центру та організацій підставних підприємств Ігнатченка і Фролова організував викрадення близько 144 мільйонів доларів США, які потрапили пізніше на рахунки, підконтрольні членам організованого злочинного угруповання.

Друга частина інкримінованих злочинів. Бакулін Євген Миколайович прийняв рішення про перерахування 449 мільйонів 963 тисяч 820 гривень 100-відсоткової передоплати авансом за поставку бензину товариству з обмеженою відповідальністю «Газ Україна-2020», підконтрольне Курченку Сергію Віталійовичу. Пізніше ці кошти були перераховані на низку компаній, підконтрольних Курченку, і використані на інші цілі, проте бензин для потреб ПАТ «НАК «Нафтогаз Україна» так і не був поставлений.

Повідомляю шановних народних депутатів, що за епізодом незаконного заволодіння грошовими коштами ДАТ «Чорноморнафтогаз» оголошено підозру 14 особам, з яких уже засуджені вироками суду дві особи, сім осіб – оголошено в розшук, з п'ятьма підозрюваними виконуються слідчі та процесуальні дії.

За епізодом розкрадання коштів ПАТ «НАК «Нафтогаз України» оголошено підозру десяти особам, які вже засуджені вироками суду.

Прошу народних депутатів для продовження слідчих дій дати згоду на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата Бакуліна Є.М. за всіма трьома поданнями Генерального прокурора України.

Пояснюю також, що відсутність пана Бакуліна на території України є, звичайно, перешкодою для його фізичного затримання, проте дає можливість завдяки вашій імовірній згоді продовжувати слідчі дії для відстеження фінансових потоків, накладення на них

арешту, а після вироку – очного чи заочного – конфіскацію вкрадених коштів до державного бюджету України. Прошу підтримати всі три подання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до запитань народних депутатів.

Прошу народних депутатів України записатися на запитання до Генерального прокурора. Для цього Регламентом відводиться 10 хвилин. Хто має бажання поставити запитання Генеральному прокурору, записуємося?

Масоріна Олена Сергіївна передає слово Андрію Тетеруку. Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний пане Генеральний прокуроре! Як ви бачите, Верховна Рада консолідовано розглядає і приймає рішення щодо зняття депутатської недоторканності вже не з першого народного депутата. Але, на жаль, ми не бачимо остаточного підсумку, на який очікує і парламент нашої країни, і все суспільство. Немає направленого розгляду справи до суду і висновку: винна людина чи не винна. Найголовніше – ми не бачимо покарання тих осіб, з яких ми знімаємо депутатську недоторканність. Чи не буде це подання, яке ми зараз розглядатимемо і прийматимемо щодо нього рішення, черговим, нічим?

Дуже дякую за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Юрію Віталійовичу.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Дякую, пане Андрію.

Хочу сказати, що лише суд може визначати, винна чи не винна людина. У жодному разі я не стверджую, що народні депутати, з яких я прошу зняти депутатську недоторканність, апріорі винні. Проте статус недоторканності заважає з ними проводити слідчі дії, як із усіма іншими громадянами, і в суді встановити їхню винність чи невинність. Саме тому я змушений приходити сюди в силу конституційного статусу народного депутата і просити про зняття імунітету,

щоб у досудовому, а потім у судовому порядку встановити винність відповідних народних депутатів.

Хочу повідомити, що стосовно двох народних депутатів, а саме Добкіна і Новинського, з яких знято депутатську недоторканність за моєю ініціативою, за матеріалами Генеральної прокуратури України, слідства завершуються. Ми чекаємо останніх експертиз, і справи в першій половині цього року плануємо передати до суду. Саме там відбудеться визначення міри їх вини.

Те саме стосується і подань, які я підписував за матеріалами Національного антикорупційного бюро України щодо народних депутатів Розенבלата та Полякова. Як відомо, стосовно депутата Довгого Національне антикорупційне бюро України і Спеціалізована антикорупційна прокуратура закрили провадження. Тим не менше, стосовно Розенבלата і Полякова досудове слідство після завершення також передаватиметься до суду. Такий конституційний порядок, і я його суворо дотримуюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується Мусій Олег Степанович. Увімкніть мікрофон.

МУСІЙ О.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, самовисуванець).* Шановний Юрію Віталійовичу! Дуже добре, що стосовно Бакуліна ви, нарешті, внесли подання. Переконаний, що Верховна Рада проголосує за притягнення. Але такі люди вже давно втекли з України. Ви добре знаєте, що в теперішньому «Опозиційному блоці», а в колишній Партії регіонів, є ще велика кількість таких бакуліних, у тому числі й керівник фракції товариш Бойко, справи щодо його вишок давним-давно лежали у вас у сейфі. Про це у тому числі і ви говорили, що матеріалів більш ніж достатньо на притягнення його до відповідальності. Ви що, чекаєте, поки бакуліни і бойки втечуть з України, щоб потім внести подання до Верховної Ради? Скажіть, будь ласка, що заважає зараз Генеральній прокуратурі, маючи вже за трьох ваших попередників усі матеріали у сейфі, внести таке подання? Чи у вас там, у сейфі, миші завелися і з'їдають...

ЛУЦЕНКО Ю.В. Дякую за запитання.

Шановний пане Мусій. Як відомо, ви маєте стосунок до охорони здоров'я, тому що завелося у вашій голові з пам'яттю, вирішуйте самі, бо я ніколи не стверджував про те, що в мене достатньо доказів на подання стосовно народного депутата Бойка.

Пропоную вам після завершення мого виступу з трибуни сісти в мій службовий автомобіль, поїхати до мого службового кабінету і особисто пересвідчитися, що ані у сейфі, ані на робочому місці немає, не було і ніколи не готувалося подання на народного депутата Бойка. Цей міф залиште, будь ласка, для казкарів, але не для працівників Генеральної прокуратури України і народних депутатів. Це перше.

Друге. Повідомляю вам про те, що слідство через інститут угоди зі слідством під час підписання двох таких угод із Кацубою, а також із Мельником, отримали інформацію про конкретні рахунки, куди члени злочинної організації спрямували 144 мільйони крадених коштів. Усі ці рахунки мають стосунок до конкретних членів злочинної організації, прізвища Бойко серед них наразі не встановлено.

Проте в ході слідства ми направили подання про міжнародну допомогу до відповідних країн, де знаходяться банки з відповідними рахунками, щоб відстежити рух коштів. У разі якщо хоча б незначна сума була звідти переведена на рахунки, до яких має відношення пан Бойко чи підконтрольні йому особи, подання до Верховної Ради буде підготовлено у стислий термін. Я діятиму не за замовленнями політиків, а за доказами, здобутими в законний спосіб, у всіх випадках: і стосовно тих політиків, яким я симпатизую, і таких, як пан Бойко, чії погляди я не поділяю.

Дякую і запрошую в автомобіль. Вихід з прокуратури гарантую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Величкович Микола Романович. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Шановний Юрію Віталійовичу! Фракція «Народний фронт» вітає ваше подання в нашому залі на

зняття депутатської недоторканності та притягнення до відповідальності Євгена Бакуліна.

Ми хотіли запитати вас: чи фігурують у справі інші народні депутати України восьмого скликання, щодо яких ви, можливо, за фактом злочину зможете подати подання про притягнення до відповідальності?

Дякую.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Дякую за запитання.

На доповнення до попередньої відповіді хочу сказати, що переді мною лежить інформація про укладену угоду з Василем Мельником (ця угода затверджена рішенням суду), який надав нам конкретні свідчення про те, що 95 мільйонів із 140 перераховано на рахунки компаній, які підконтрольні Януковичу і Арбузову. Далі є перелік конкретних рахунків.

25 мільйонів доларів США також перераховано на рахунок, який належить компанії, підконтрольній доньці Бакуліна.

15 мільйонів доларів США перераховано на рахунки власника і голови правління латвійської компанії «Ризька судноверф» Мельника.

2 мільйони доларів – заступнику голови правління ПАТ «НАК «Нафтогаз України» Корнійчуку, який зараз співпрацює зі слідством. Менш значні кошти перераховано готівкою іншим членам злочинної організації.

Наразі у справі проходить також прізвище діючого народного депутата Бойка, який затверджував фінансовий план ПАТ «НАК Нафтогаз України» та його дочірніх компаній. Проте прямих доказів злочинного умислу, а тим паче отримання коштів ним особисто або підконтрольними йому особами наразі не встановлено. Якщо фінансовий моніторинг України або наші партнери з правоохоронної діяльності з відповідних країн нададуть потрібну інформацію, яка вказуватиме на його корупційний інтерес, безумовно, я звернуся до Верховної Ради з поданням і щодо цього питання. Ще раз хочу підтвердити, керуючись не політичною доцільністю, а юридично встановленими фактами, що на сьогодні достатніх доказів для притягнення інших народних депутатів, у тому числі пана Бойка, немає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключне запитання Луценка Ігоря Вікторовича. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛУЦЕНКО І.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Юрію Віталійовичу, дякую за це довгоочікуване подання. Про нього дуже багато говорили, і, врешті-решт, це сталося. Це дуже позитивно. Ми бачимо, що Верховна Рада жодним чином не перешкоджає правоохоронним органам, не створює цієї міфічної депутатської недоторканності, практично в більшості випадків оперативно надає згоду на притягнення до кримінальної відповідальності. Ряд депутатів, зокрема Новинський, Довгий, отримали такий так би мовити квиток на слідство від народних депутатів України. Натомість все одно результативність роботи правоохоронних органів дуже низька, і одним, я вважаю, таким великим на сьогодні поки що провалом є ситуація з Довгим. Я пам'ятаю вашу особисту позицію з цього питання.

Що ви порадите людям, киянам робити з Довгим? Національне антикорупційне бюро України і Спеціалізована антикорупційна прокуратура закрили це провадження. Скажіть, будь ласка, як Генеральний прокурор, що нам робити: йти до суду, оскаржувати це рішення?

ЛУЦЕНКО Ю.В. Дякую.

Насамперед хочу подякувати всім народним депутатам за конструктивну співпрацю з правоохоронними органами щодо питання про зняття депутатського імунітету. Мене приємно вразило останнє засідання Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України, на якому представники всіх фракцій, підкреслюю, і опозиції, і більшості, проголосували за підтримку трьох моїх подань щодо пана Бакуліна. На мою думку, сьогодні приблизно така сама картина складеться і під час голосування вже у залі Верховної Ради. За це я, дійсно, щиро дякую і як Генеральний прокурор, і як людина. Тим паче що я маю відповідати на запитання не лише під час подання, а й після нього.

Стосовно pana Довгого. Не буду приховувати, що відчував серйозний тиск під час підготовки подання на нього і під час подальших подій. Проте рішення щодо закриття справи приймали не підконтрольні Генеральній прокуратурі органи – Національне антикорупційне бюро України і Спеціалізована антикорупційна прокуратура. Я не маю згідно із законом жодного права впливати на їхнє рішення і навіть отримувати інформацію щодо підстав для такого рішення. За законом мені заборонено будь-яке вивчення діяльності НАБУ та САП під час слідства та прийняття відповідних процесуальних рішень.

Одночасно я як людина, переконана в наявності ознак правопорушення під час сумнозвісної сесії Київської міської ради, яка роздерибанила тисячі гектарів столичної землі за раз, дав відповідну вказівку столичній прокуратурі, яка порушила справу, що буде оцінювати не лише один епізод, котрий був предметом розгляду у Верховній Раді, а й усі події так званої сесії. Так званої тому, що була утаємничена від опозиції (на ній не було кворуму), була груба фальсифікація і зловживання своїми посадовими обов'язками як депутатами тодішньої провладної більшості, так і керівництвом Київської міської ради.

Упевнений, що ми рано чи пізно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки додати, пане Юрію? Завершили, так?

Колеги, дякую вам. Дякую Юрію Віталійовичу за доповідь та відповіді на запитання.

Колеги, відповідно до Регламенту зараз має бути надане слово народному депутату України Бакуліну Євгену Миколайовичу. Чи присутній Бакулін Євген Миколайович у залі? Відсутній.

Хочу нагадати, що відповідно до Регламенту, якщо народний депутат України не прибув на засідання Верховної Ради, ми розглядаємо питання без його усних пояснень. Його пояснення вам роздані у письмовому вигляді, тобто його відсутність не є причиною того, щоб ми припинили розгляд.

Запрошую до виступу першого заступника голови Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України Павла Васильовича Пинзеника. Відводимо 5 хвилин.

Будь ласка, пане Павле.

ПИНЗЕНИК П.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний головуючий! Шановні народні депутати! На своєму засіданні 12 березня комітет за участю Генерального прокурора України Луценка Юрія Віталійовича і за відсутності народного депутата України Євгена Бакуліна розглянув три подання, внесені Генеральним прокурором – про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Бакуліна Євгена Миколайовича, про надання згоди на затримання народного депутата Бакуліна Євгена Миколайовича і про надання згоди на обрання стосовно згаданого народного депутата запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, арешту.

У поданнях зазначено, що досудовим розслідуванням встановлено, що Бакулін Євген Миколайович у період з березня 2010 року по лютий 2014 року брав участь у злочинній організації та вчиненні злочинів проти власності та у сфері службової діяльності, зокрема підробленні документів щодо розпорядження коштами ПАТ «НАК «Нафтогаз України» в особливо великих розмірах у сумі 404 мільйони 374 тисячі 966 доларів США і 449 мільйонів 963 тисячі 820 гривень та закінченому замаху на незаконне заволодіння шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем чужим майном в особливо великих розмірах – грошовими коштами ПАТ «НАК «Нафтогаз України» в сумі 5 мільярдів 100 мільйонів 36 тисяч 180 гривень.

Комітет ухвалив висновки, в яких вважає, що подання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Бакуліна Євгена Миколайовича є достатнім з точки зору поданих матеріалів, законним, вмотивованим та обґрунтованим.

Подання про надання згоди на затримання народного Бакуліна є законним, оскільки ініційовано і подано належним суб'єктом подання і обґрунтовується, зокрема тим, що зібрані стосовно Бакуліна Євгена Миколайовича докази дають достатньо підстав підозрювати його у вчиненні двох особливо тяжких корупційних злочинів, за які передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк від семи до 12 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна,

що вже само собою може бути мотивом для підозрюваного переховуватися від органів досудового розслідування суду.

У зв'язку з внесенням змін до статей 45, 69, 75 Кримінального кодексу України у разі притягнення до кримінальної відповідальності і засудження Бакуліна Євгена Миколайовича за вчинення особливо тяжкого корупційного злочину до нього може бути застосовано виключно покарання у вигляді реального позбавлення волі з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю з конфіскацією майна.

Бакулін Євген Миколайович має можливість вільного виїзду за кордон, тривалого мешкання поза межами України, що унеможливить проведення з ним слідчих та процесуальних дій.

Подання про надання згоди на обрання стосовно народного депутата України Бакуліна запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, на думку комітету, є законним, оскільки ініційовано й подано належним суб'єктом подання та обґрунтовується таким, що Бакулін Євген Миколайович може переховуватися від органів досудового розслідування, суду, що унеможливить проведення з ним слідчих та процесуальних дій, і може впливати на свідків, які володіють інформацією щодо обставин вчинення ним кримінальних правопорушень, а також на інших співучасників злочину, які на даний час переховуються на територіях Російської Федерації і Автономної Республіки Крим, з метою схиляння останніх до відмови надавати покази чи давати неправдиві показання у кримінальних провадженнях або перешкоджати кримінальному провадженню іншим чином.

Колеги, ви ознайомлені зі змістом висновку комітету, його резолютивною частиною.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до обговорення питання. В обговоренні передбачено слово на виступ від усіх фракцій і груп.

Якщо фракції і групи мають необхідність взяти участь в обговоренні, прошу записатися.

Від фракції «Батьківщина» слово надається Сергію Соболеву. Будь ласка, пане Сергію.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Наша фракція, без сумніву, підтримає, як це ми і завжди робили, подання про притягнення до відповідальності, надання згоди на арешт. Але я звертаюся до Генерального прокурора: на жаль, ті епізоди, які є на сьогодні в поданні, не є вичерпним переліком епізодів, щодо яких давно вже повинна була бути знята недоторканність і надана згода на арешт народного депутата Бакуліна.

Насамперед нас дивує, чому Генеральна прокуратура не дослідила особисту участь Януковича, Азарова і пана Бакуліна, який очолював НАК «Нафтогаз України», щодо так званих 11 мільярдів кубів газу, які були згідно з мировою угодою, що підписали Азаров, Бакулін за його дорученням і структура «РосУкрЕнерго», віддані структурі «РосУкрЕнерго». Бо черговий міф про те, що ми програли Стокгольмський арбітраж, це чиста брехня. Ці 11 мільярдів кубів газу плюс 1 мільярд (вдумайтеся, – за те, що Україна зберігала цей газ, виявляється, не його структура сплатила, а Україна сплатила ще 1 мільярд) були передані структурі «РосУкрЕнерго» пана Фірташа лише тому, що Азаров підписав з Фірташем мирову угоду, і це було зафіксовано у Стокгольмському арбітражі.

У результаті цієї оборудки держава втратила різницю в ціні, за якою газ був закуплений Україною, – 154 долари за 1 тисячу кубічних метрів, а змушені були віддавати за ціною 240 доларів за 1 тисячу кубічних метрів. За моїми підрахунками, це майже 1,5 мільярда доларів. І всі мовчать, роблять вигляд, що нічого не сталося. Генеральний прокурор цей епізод навіть не доповідає в сесійній залі.

Бакулін особисто підписував мирову угоду за дорученням Прем'єр-міністра Азарова. Скільки в результаті цієї так званої угоди потрапило в кишеню цих високопосадовців?

Ми просимо дослідити ці факти, які стали оборудкою віку (знаємо, що процесуальне законодавство дає можливість це робити), і додати їх до справи, що стосується пана Бакуліна. Ми голосуємо за всі ці подання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Опозиційний блок» Юрій Бойко. Будь ласка.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Дев'ятий раз цей склад парламенту присутній на процедурі зняття недоторканності з чергового народного депутата. Хочу нагадати всім, що в жовтні минулого року в цьому залі була проголосована зміна до Конституції стосовно зняття депутатської недоторканності як такої і направлена до Конституційного Суду для надання висновку і після цього відкриття дороги, для того щоб виконати, нарешті, вимогу виборців практично всіх фракцій, присутніх у залі: зняти недоторканність з народних депутатів.

Наша фракція підтримала це подання, голосувала «за». Єдина умова була, щоб недоторканність була знята з усіх разом: Президента, парламентаріїв та суддів. Щоб усі були рівні перед законом, тому що цього вимагають наші виборці, і практично всі присутні в залі це їм обіцяли.

Наша фракція не підтримуватиме голосування за зняття недоторканності з пана Бакуліна, так само як ми не підтримували попередні подання. Ми вважаємо, що проблему повинні розв'язувати радикально і разом з усіма. Ми повинні виконати свій обов'язок перед виборцями.

Стосовно самого пана Бакуліна. Він нікуди не ховався. Був обраний по мажоритарному округу в 2014 році і працював на окрузі і в парламенті до літа 2016 року, поки не захворів і не поїхав на лікування. Він надав відповідне письмове звернення, і коли з'явиться в Україні, даватиме відповідь Генеральній прокуратурі щодо всіх питань, які до нього закидають. Рішення за вами.

Насамкінець. Пане спікеру, оскільки моє прізвище було названо в цьому залі, я маю право на репліку, і тому, щоб не брати окремо слова для репліки, хочу зараз пояснити.

Я жодного разу не виправдовувався, коли почалася у пресі брудна кампанія стосовно мене і цієї справи. Відповідні пояснення я надав Генеральній прокуратурі, коли ходив на допити. Знаю, хто був замовником цієї справи з боку осіб, які виїхали з країни після подій на Майдані. Знаю журналістів, які були найняті для цієї роботи, і знаю,

скільки їм було заплачено. Я знаю журналіста, який донедавна претендував на ранг морального...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд...

БОЙКО Ю.А. Це слово для репліки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Це одночасно і репліка. Будь ласка, додайте 1 хвилину.

БОЙКО Ю.А. Я знаю журналіста, який нещодавно збирався стати моральним авторитетом у країні, а потім сам опинився фігурантом у кримінальній справі і не зміг дати пояснення, у кого з жінок, оточуючих його, він взяв гроші на купівлю своєї квартири.

Мені все відомо: хто був замовником, хто виконавцем.

Відповідні пояснення я надав Генеральній прокуратурі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Блок Петра Порошенка» до слова запрошується Лещенко Сергій Анатолійович.

ЛЕЩЕНКО С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, Україно! Звичайно цього дня чекали багато років, коли правда про так звані вишки Бойка лунатиме в цій сесійній залі. І ця правда лунає. Я можу лише подякувати Генеральному прокурору, що він цю справу довів до проміжного фіналу.

Але пане Генеральний прокуроре, тут немає головного фігуранта. Ви вказуєте в поданні (сторінка 48), що чверть грошей, які були вкрадені, отримала донька Бакуліна. У мене запитання: а ким був Бакілун, щоб Янукович з ним поділився чвертю вкрадених грошей з цих вишок? Він був просто фунтом, був таким самим Кашкіним, якого посадили старші товариші керувати державним підприємством в інтересах свого клану.

Бакуліна привезли до Києва і посадили в це крісло підписувати папери. Він був ніхто, для того щоб отримати 25 мільйонів доларів на

рахунок для своєї доньки. Звичайно, він ці гроші отримав для іншого фігуранта, який буквально декілька хвилин тому стояв на цій трибуні. Тому що саме цей фігурант як керівник пана Бакуліна мав усі повноваження чи зупинити, чи пришвидшити закупівлю цих бурових установок.

У цій ситуації цікаве інше питання. Ви стверджуєте, що більше немає подання на пана Бойка. А я стверджую, що слідчим Генеральної прокуратури Адріаном Лупу ще в 2015 році було подання, зроблене до пана Шокіна щодо участі Бойка в аферах Курченка щодо скрапленого газу. Це подання пан Шокін не вніс до парламенту. Воно припадало пилом, поки ви не стали Генеральним прокурором. Я вам повторно направив копію цього подання, щоб ви ознайомилися і все-таки внесли його за своїм підписом, тому що роль Бойка була доведена. Він, як тоді зазначив слідчий Лупу, призначив його членом злочинної організації Курченка, я маю на увазі Бойка, який сприяв викраденню цих грошей за схемами скрапленого газу. Але ви стверджуєте, що цього подання немає у прокуратурі. Я вам особисто минулого разу на трибуні дав копію, яку майже три роки тому слідчий Адріан Лупу підготував для Генпрокурора Шокіна. Якщо ви не можете довести участь Бойка у справі отримання грошей від Бакуліна, робіть подання щодо скрапленого газу, яке було підготовлено майже три роки тому.

Насамкінець. Хочу подякувати журналістам-розслідувачам, які зараз працюють у спільному проекті Радіо Свобода програми «Схеми» за те, що вони за часів Януковича не побоялися цю схему викрити, поїхати до Латвії, знайти цих ризьких бомжів, які підписували документи про викрадення сотень мільйонів українських державних грошей. Завдяки їм ця афера була викрита, і на сьогодні ми маємо подання, яке, сподіваюся, не зупиниться лише на пану Бакуліну, а піде далі до інших фігурантів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Народний фронт» Тетерук Андрій Анатолійович.
Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А. Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Шановні громадяни України! Позиція фракції «Народний

фронт» є простою, зрозумілою і послідовною. Ми голосуватимемо за зняття депутатської недоторканності з народного депутата Бакуліна. Ми це робили й раніше стосовно інших народних депутатів з єдиною метою, що всі ті, які дозволяють собі красти гроші з бюджету країни, перевищувати свої владні повноваження з метою kleптократично отримувати баснословні суми, мають сидіти в тюрмі.

Коли ми в цій сесійній залі призначали на посаду Генерального прокурора Юрія Віталійовича Луценка, він нам обіцяв, що більшість регіоналів будуть сидіти у в'язниці і доказів для цього достатньо. Ми вболіваємо за кожне подання, щоб воно було результативно розглянуте в суді і був справедливий, чесний, зрозумілий для всього суспільства вирок, який свідчив би, що вперше в історії нашої країни парламент не захищає круговою порукою тих, хто краде гроші, а дозволяє проводити розслідування, всіляко сприяє цьому і не дає можливості в майбутньому створювати подібні схеми, що існували за часів Януковича, коли єдиною метою приходу до влади було грабування українського народу, Української держави.

Наше голосування сьогодні буде вчергове свідчити, що фракція «Народний фронт» займає послідовну позицію. Як ми голосували за зміни до Конституції, за зняття депутатської недоторканності, так і сьогодні будемо підтверджувати, що є послідовною політичною силою, яка наполегливо працює над тим, щоб Україна відбулася як правова держава, власним прикладом показувати, якою має бути політична сила і як захищати всі ті цінності, які ми принесли сюди з лінії фронту, з нашого Майдану.

Ми очікуємо, що розслідування закінчиться розглядом справи в суді і притягненням до відповідальності того чиновника, який дозволяв собі красти мільярди і сотні мільйонів гривень на благо окремої «сім'ї Януковича», які всі зараз ховаються в Росії як в країні-агресорі.

Дякую всім за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Андрію.

До слова запрошується голова фракції Радикальної партії Олег Ляшко. Прошу.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Юрію Віталійовичу, ви забули свою папку (*Шум у залі*).

Фракція Радикальної партії голосуватиме за подання Генерального прокурора про притягнення до кримінальної відповідальності, надання згоди на затримання та арешт народного депутата Бакуліна.

Цифри, які щойно озвучив з парламентської трибуни Генеральний прокурор, вражають. Донькам, синам, фунтам, чи як там – не має значення кому, але коли десятки мільйонів доларів перераховують на офшорні рахунки за лише однієї угоди, а потім ходять і розказують українцям, що немає грошей і що ми бідні й нещасні, і що нам треба брати кредити в Міжнародному валютному фонді. Ми не бідні й не нещасні – ми дурні, бо дозволяємо, щоб нас, українців, обдурювали. Вони десятки мільярдів крадуть, а нам локшину на вуха вішають, що треба кредити, а взамін кредитів – продаж землі, підвищення пенсійного віку, експорт дешевої робочої сили і дешевої сировини. Ось яку політику пропонують: собі все, а українцям – бідність і зубожіння.

Юрію Віталійовичу, у мене до вас звернення – я письмово написав і зараз офіційно ще раз до вас звертаюся.

6 березня відбулася, на мою думку, величезна афера на так званому тендері з продажу 4G частот. Вони були продані за 5,5 мільярда гривень. Для порівняння: у 2010 році, за уряду Яценюка, 3G частоти були продані за 10 мільярдів гривень. Ми порахували, що в результаті заниження в 15 разів стартової ціни цих частот, а потім відсутності реального тендера до державного бюджету як мінімум не надійшло 0,5 мільярда доларів. Тобто 4G частоти можна було продати за 1 мільярд доларів, а продали в п'ять разів дешевше. Аналогічні частоти в Туреччині, Єгипті, Тайланді продали за 5, за 8 мільярдів доларів, у нас – за 200 мільйонів. У п'ять разів більшу ціну, яку могли б отримати українці, просто вкрали. Я підозрюю, що так само виявиться, що перед тендером перевели гроші на рахунки в офшори, і буде схема, аналогічна до схеми вишок, про яку ви щойно тут розказували, коли десятки, сотні мільйонів доларів пішли на приватні рахунки в офшорні компанії.

Я стверджую, що продаж 4G частот – це обкрадання українців. Звертаюся до вас як до Генерального прокурора порушити кримінальне провадження, якщо у вас є такі можливості, або звернутися

з відповідним поданням до тих, хто має право скасувати результати тендера про продаж 4G частот і виставити їх на повторний продаж. Повинен надійти 1 мільярд доларів до державного бюджету – українцям, а не в кишені корупціонерів і на їхні офшорні рахунки.

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується Єгор Соболев від фракції «Об'єднання «Самопоміч».

Колеги, це останній виступ у цьому блоці. Чи є ще фракції і групи, які не записалися на обговорення? Усі виступили. Останній виступ. Потім ще депутати.

Будь ласка, пане Єгоре.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч», як завжди, голосуватиме за зняття депутатської недоторканності. Як і колеги, ми хочемо звернути увагу на той факт, що цей Генеральний прокурор не довів до вироку жодної справи, право розслідувати яку йому надали ми як парламент.

Хочу сказати більше. Через те, що і цей, і троє попередніх генеральних прокурорів не змогли зробити своєї роботи, не довели юридично відповідальність родини Януковича за розкрадання держави, сьогодні, за підрахунками Центру протидії корупції, уже майже з половини людей з оточення Януковича в Європейському Союзі були змушені зняти санкції, тому що українське правосуддя не довело своєї справи до кінця.

Ви пам'ятаєте минулого тижня новину про те, що Сергій Ключев виграв у суді через погану роботу української Генеральної прокуратури рішення про викреслення його прізвища з санкційного списку Європейського Союзу. Те саме стало з Оленою Лукаш, з Іванющенком, з Калініним, з Азаровим, з Якименком, з Богатирьовою, з Януковичем (молодшим) і з Портновим. Думаю, що приймаючи це рішення (і дуже добре, що в парламенті сьогодні за нього є голоси), важливо йти далі. Важливо створити антикорупційний суд, який буде виносити вирoki в таких справах, приймати рішення про скасування депутатської недоторканності і призначати незалежного Генерального прокурора, інакше діла не буде.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, у нас закінчилися виступи від депутатських фракцій і груп. Зараз відповідно до Регламенту відбуються виступи народних депутатів України. Ми маємо 15 хвилин.

Прошу записатися всіх бажаючих висловити свою позицію. Потім Генеральний прокурор просить надати ще слово для заключного виступу. Ми дамо йому таку можливість.

Народний депутат Мосійчук. Будь ласка.

Перепрошую. Шановний пане Ігоре, записано: пані Заружко і потім ви. Ви берете 6 хвилин? Прошу.

МОСІЙЧУК І.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Шановний український парламенте! Шановний український народе! Наша фракція одностайно підтримуватиме подання, внесені Генеральним прокурором. Але зараз хочу закцентувати увагу на тому, що відбувається паралельно з засіданням парламенту.

Щойно народний депутат України Надія Савченко звинуватила спікера українського парламенту Андрія Парубія в тому, що він заводив снайперів до готелю «Україна».

Щойно народний депутат Савченко звинуватила Генерального прокурора Юрія Луценка в тому, що він закликав знести владу Януковича і вчинити державний заколот.

Я розумію, що це обрана така система захисту людини. Але в мене запитання до вас.

Перше. Уже рік у парламенті лежить проект постанови про відкликання пані Надії Савченко з Комітету з питань національної безпеки і оборони. Фракція Радикальної партії Олега Ляшка вимагає невідкладно поставити на голосування цей проект постанови, адже людина має доступ до розгляду питань. Це підтримують колеги з фракції «Народний фронт» та інші. Це питання треба вирішувати невідкладно.

Друге. Користуючись нагодою, хотів би поцікавитися у Генерального прокурора про таке. Учора на засіданні комітету Генеральний прокурор сказав, що якщо Надія Савченко не з'явиться на допит, то буде внесено подання. Я так розумію, що подання буде внесено,

якщо є підстави, а не з'явиться чи з'явиться... У мене запитання: чи є підстави для його внесення?

Третє, найголовніше. Ми всі маємо усвідомити, у який час зараз живемо і працюємо в парламенті. Сьогодні вночі на Закарпатті затримано 18 осіб (я так розумію, затримання тривають), які готували погроми угорських та циганських меншин під час відзначення річниці утворення Карпатської України з метою посварити нас з угорськими партнерами, плюс справа Рубана, коли мова, дійсно, йде про підготовку терористичного акту проти українського парламенту, плюс спроби ефесбесівської агентури вербувати українців, у тому числі народних депутатів України. Усе це величезні виклики для нації та держави. Маємо усвідомити, що наразі нація та держава стоять над прірвою так само, як 100 років тому. І не лише московські воші, а й українські гниди працюють над тим, щоб знищити державу і віддати знову націю на поталу московській орді в окупацію.

Ми підтримуватимемо подання, яке озвучив Генеральний прокурор. Але хотілося б почути відповіді на питання щодо загрози національній безпеці в середині країни від країни-агресора, від російських терористів.

Користуючись нагодою, звертаюся до керівництва парламенту, до керівництва держави. Давайте вже нарешті порушувати у світі питання, що Росія – це країна-терорист, що Путін – тиран. Давайте подивимося, як вчинила вчора Велика Британія. У нас четвертий рік триває війна, а ми не можемо визначитися, дозволяти їм тут проводити вибори президента Російської Федерації чи ні, а британці в один день прийняли рішення про те, щоб вислати російських дипломатів, щодо відвідування офіційних заходів у Російській Федерації. Тому давайте займати жорстку позицію – у нас не двох громадян отруїли, а десятки тисяч вбивають і калічать. Позиція має бути єдина – не може бути дипломатичних відносин з країною-агресором, з країною-терористом, з країною, яка несе повну відповідальність за вбивства українських громадян, у тому числі на мирній території, за провокування конфліктів на західному кордоні.

Вчорашня спроба підриву Меморіалу львівських орлят на Личаківському цвинтарі – це також намагання посварити Україну з Польщею.

Тому закликаю всіх до боротьби за українські національні інтереси, до боротьби жорсткої та безкомпромісної.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Гопко виступатиме з місця. Прошу ввімкнути мікрофон.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги! Я, звісно, голосуватиму за надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата. На останньому засіданні Комітету у закордонних справах ми розглядали питання, чому скоротився санкційний список ЄС проти оточення представників Януковича.

А можна все-таки, щоб Генеральний прокурор слухав запитання, а не розмовляв під час виступу?! Пане Юрію, можна хвилину вашої уваги?

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, прошу дати можливість Генеральному прокурору слухати виступи. Потім ви зможете поспілкуватися, а зараз ставлять запитання до Генерального прокурора, на які він дасть відповіді під час свого заключного слова.

Прошу, продовжити виступ.

ГОПКО Г.М. Дякую.

Пане Юрію, у засіданні Комітету у закордонних справах, на жаль, ви не змогли взяти участь. Ми розглядали питання про те, чому санкційний список Європейського Союзу проти осіб Януковича так суттєво скоротився і чому звідти виключили прізвища Сергія Ключова, Олени Лукаш. У нас, на жаль, ваш представник не зміг відповісти на ряд важливих запитань.

Перше. Чи ГПУ ініціювала заочне розслідування справи Сергія Ключова і чи відбувається заочне розслідування стосовно Іванющенка?

Друге. Чи накладено арешт на бізнес-центр «Газометр» у Відні, який пов'язаний із Сергієм Ключовим, а також із його дружиною? Я хочу також, щоб наступного разу ви особисто прийшли на засідання комітету і змогли надати інформаційні матеріали, які стосуються того

списку представників режиму Януковича, проти яких веде розслідування Генеральна прокуратура України. Дуже часто ми чуємо від ГПУ, що насправді Європейський Союз винен у знятті санкцій, а від наших західних партнерів про те, що Генеральна прокуратура не надає достатньо доказів для того, щоб ці санкції можна було посилювати і продовжувати.

Третє. Чи заморожені активи всередині країни і за кордоном? Як ви співпрацюєте з людьми – представниками режиму Януковича? На це питання також не було відповіді під час засідання нашого комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Передають слово Віктору Кривенку. Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»)*. Безперечно, Народний Рух України підтримуватиме ці подання. У цій частині я хочу подякувати Генеральній прокуратурі за ту роботу, яка проводиться. Ми бачимо, як воно все тоне в судах. Безумовно, треба створювати антикорупційний суд. Таким останнім наочним доказом була справа Труханова. На жаль, від Генеральної прокуратури позиції стосовно пана Труханова ми не бачимо, так як від Національного антикорупційного бюро України і від Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Ми чули, Юрію Віталійовичу, ваш виступ в Одесі, як ви сказали, коли спалили запальною сумішшю мою палатку, в якій спало двоє людей, що як це так, що на палатках пишуть «Приймальня народного депутата». Дуже шкода, що ми забули, що на Майдані фактично на кожній палатці було написано «Приймальня народного депутата».

Ще я хотів би, Юрію Віталійовичу, до вас звернутися з таким питанням. У вас працював радником Степаненко Микола Леонтійович, коли ви були міністром внутрішніх справ. Це людина, яка розслідує з самого першого дня вбивство В'ячеслава Максимовича Чорновола. Тут є Борис Іванович Тарасюк, який також створював комісії і всередині Руху, і багато-багато документів долучали. Понад рік тому на ваше ім'я надійшов депутатський запит, який підписали 301 народний депутат, серед яких голови фракцій: пані Тимошенко, пан Бурбак,

пан Ляшко, а також пан Джемільєв, пан Чубаров, пан Шухевич, 301 стоїть підпис пана Парубія – спікера Верховної Ради. Я зараз хочу всім подякувати.

Вперше в житті ми зібрали конституційну більшість з вимогою розслідувати вбивство Чорновола. Ми просимо покарати виконавців. На сьогодні я не можу, я не суд... Наприклад, начальник ДАІ Переяслав-Хмельницького району потім швидко став генералом СБУ і зараз очолює Запорізьку область – пан Костянтин Бриль. Не знаю, як так кар'єра пішла вгору, можливо, він такий талановитий і розумний – це питання номер два. Але ми просимо покарати виконавців, тих, які фальсифікували матеріали, знищували докази, не долучали експертизи. Ви знаєте, що під час ексгумації зовсім випадково випав з рук і розбився череп, на якому були сліди. Є матеріали експертизи, де є сліди від добивання кастетом – чотири дірки у черепі. Тепер це знищено.

У 2014 році завдяки революції було скасовано закриття цієї кримінальної справи – чотири роки як триває слідство. Рік тому написали вимогу щодо розслідування. Я хочу вам подякувати, ви не раз виступали, ще коли були міністром МВС (є відео ваших виступів), що є докази того, що це вбивство, їх достатньо, що це ніяке не випадкове ДТП, як за часів Януковича було сфабриковано тими самими продажними судами, зокрема бориспільським, цю справу. Чотири роки ми отримуємо відписки про те, що проводять експертизи, і цьому не бачимо кінця. Якби розслідували вбивство, були покарані виконавці, не було б ані вбивства Гонгадзе, ані смертей Небесної Сотні, тому що...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Просто багато бажаючих ще виступити. Будуть образи.

Народний депутат Ігор Лапін. Будь ласка.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Добрий день, шановні колеги! Ми всі знаємо, що злодій повинен сісти. Рано чи пізно має бути невідворотність покарання. Ми виходили на Майдан саме тому, що люди хотіли мати почуття справедливості в державі, у якій ми живемо.

Шановний Юрію Віталійовичу, я з вами познайомився, коли ви приїхали до нас у батальйон «Айдар», це було у 2014 році. Ви тоді дали слово офіцера і його дотримали. Я вам за це дякую, саме тому й підтримав вашу кандидатуру. Але з цієї трибуни колись ви мені пообіцяли, що епізод пана Новинського буде в суді. Я чекаю. Сьогодні мені не треба обіцянок, прошу від вас слова офіцера, що саме ця справа буде доведена до логічного завершення, і всі, не лише ті, чий прізвища сьогодні озвучили з трибуни, будуть притягнуті до кримінальної відповідальності. Я чекаю вашого слова і того, що все-таки почуття справедливості буде в наших громадян.

Знаю, що фракція «Народний фронт» одностайно підтримуватиме всі подання, які надходять до Верховної Ради, для того щоб злодії сиділи.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги! У нас залишається останній виступ. Потім – підсумовуюче слово Генерального прокурора, під час якого він зможе дати відповіді на ті запитання, що пролунали.

Народний депутат Німченко передає слово своєму колезі Ігорю Шурмі. Будь ласка, пане Ігоре.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Ніхто не буде сперечатися щодо того, що дев'ятий раз на всю Україну відбувається шоу, яке називається «зняття недоторканності і вплив на всіх, на кого можна і не можна».

Ви думаєте, справа в тому, що є якась упередженість у Генерального прокурора? Він робить ту справу так, як вміє це робити. А чому так відбувається? Тому що ви, коаліція «Європейський вибір», за нього проголосували, ви несете персональну відповідальність за всі ці шоу, що відбуваються сьогодні, за перше, друге, третє, п'яте і останнє. Але проблема не в цьому. Ви прийшли до політичної влади у парламенті, до виконавчої влади завдяки Майдану на крові. Майдану, на якому загинули сотні людей, і в тому числі Небесна Сотня. Вбивають сьогодні десятки тисяч людей на сході України.

А однією з обіцянок коаліції було – позбавити депутатської недоторканності всіх.

Минає третій рік. Ви людей обдурили, і зараз намагаєтеся кадровими питаннями або точковими зведеннями рахунків скласти про себе добру опінію, що ви хороша коаліція. Ви – коаліція, усі 300 людей, наголошую. Бо хто вийшов з коаліції, будьте до кінця правильними, відмовтеся від посад, які ви отримали в комітетах. Кожен з вас – чи то перший заступник, чи то голова комітету, чи то голова підкомітету – їздить до людей «на понтах», вибачте за слово, – ми представники комітетської влади. Вийшов з коаліції – відмовся від посади. Ви ж цього всього не робите.

А тепер про головне. Розглядаючи справу Бакуліна, почали говорити про Савченко. А вам нагадати ваші флешмоби по всій Україні: «Волю Савченко!», «Народний герой»? А вам нагадати ваші стоянки на кордоні з намаганням прорватися на суди? А вам нагадати, які помпезні зустрічі ви їй влаштовували? А вам нагадати, що це ви клопотали про присвоєння звання «Герой України»? Савченко, якою була 10 років тому, такою вона є й сьогодні. Ви її підняли на п'єдестал. А те, що ви безвідповідально ставитеся до всіх кадрових питань, дієте лише на людських емоціях, бо сотні людей пішли за Савченко, свідчить про вашу безвідповідальність. Цей парламент себе вичерпав, тому що недотримався головної обіцянки – зняти недоторканність. Майте силу волі сказати, що ми йдемо у відставку.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, обговорення завершено. Відповідно до Регламенту зараз надамо слово для заключного виступу. Юрію Віталійовичу, спочатку виступить Пинзеник, а потім ви із заключним словом. Добре?

Отже, надаю слово першому заступнику голови Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України Пинзенику Павлу Васильовичу. Немає необхідності.

Для заключного слова я мав би запросити народного депутата України Бакуліна Євгена Миколайовича, але, як ми вже побачили, його в залі немає.

Запрошую до заключного слова Генерального прокурора України Юрія Віталійовича Луценка – 3 хвилини, потім перейдемо до прийняття рішення.

Прошу всіх голів фракцій, секретаріат Верховної Ради запросити всіх депутатів до залу, через 3 хвилини переходимо до прийняття рішення.

Юрію Віталійовичу, будь ласка, 3 хвилини.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Голово! З вашого дозволу, розуміючи сьогоднішню напруженість, я попросив би все-таки надати 10 хвилин, бо депутати ставили багато достатньо серйозних запитань. Я постараюся коротко, але всім відповісти.

Перше – щодо виступу народного депутата Сергія Лещенка. Я вдячний йому за нагадування. Дійсно, це моя помилка. Я повинен був почати виступ із подяки журналістам і йому, у тому числі, за журналістське розслідування за часів Януковича, яке не лише дало можливість сьогодні провести слідство, а й унеможливило аналогічне розкрадання, яке було вчинено на суму 144 мільйони доларів щодо першої установки, стільки ж планували вкрати на другій. І журналістське розслідування, я сказав би, героїчне в ті часи, не допустило цього пограбування. Це правда.

Друге. Неправдою є те, що в мене хоч коли або в когось іншого було подання на пана Бойка. На запитання пана Лещенка, який вручав мені, дійсно, папірці, що нагадують текст подання, я отримав офіційну відповідь від керівника слідчого Лупу – начальника Департаменту спецрозслідувань Горбатюка, що такого подання не готувалося, не надсилалося і його не існує. Думаю, що авторитет Горбатюка, принаймні у ваших, пане Сергію, очах достатній, для того щоб повірити, якщо не мені, то йому.

Третє. Про те, чи 25 мільйонів доларів було платою пану Бакуліну чи комусь іншому. Саме для цього треба зняти недоторканність із пана Бакуліна і провести слідчі дії. Я не можу керуватися ані емоціями, ані навіть журналістськими здогадками. У мене також є свої думки, але я керуюся виключно встановленими в процесуальному порядку фактами. Тільки-но наші партнери у відповідних країнах скажуть, що ці кошти були, пішли на інші рахунки або переведені на юридичних чи фізичних осіб, асоційованих з іншими посадовими особами, стосовно них буде внесене подання. Саме так діяв і діятиму далі.

Четверте. Щодо запитання пана Ляшка про конкурс на 4G, який був нещодавно проведений. Так, я вчора отримав звернення Прем'єр-міністра, що базується на депутатському запиті лідера Радикальної партії, який ставить під сумнів законність проведення тендера. Дійсно, під час підготовки тендера був проведений з фахівцями спеціальний аналіз, і стартова ціна такого тендера була зовсім іншою, значно вищою, ніж було встановлено під час його проведення. Проте, наскільки мені попередньо відомо, подальша ціна, сплачена на аукціоні, перевищила поріг, передбачений у цій записці. Якщо це так, то ми навряд чи виявимо кримінальний злочин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу уваги: два інші промовці, які мали б виступити із заключним словом, відмовилися. Думаю, що всім буде цікаво, бо Юрій Віталійович відповідатиме на запитання, що лунали під час виступів. Тому я додаю 7 хвилин, і голосування відбудеться через 7 хвилин.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Юрія Віталійовича для виступу.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Однак ми, дійсно, зареєструємо кримінальне провадження щодо цього факту і ретельно все вивчимо. Якщо будуть ознаки, що державний бюджет недоотримав коштів, ми, безумовно, діятимемо відповідно до чинного законодавства.

Щодо цього хочу також висловити свою позицію. Вважаю неправильним цей тендер ще й тому, що в умовах тендера не було виключено можливість участі в ньому юридичних осіб за участю російського капіталу з країни-агресора. Я в даному випадку, дійсно, думаю про безпеку наших офіцерів, солдатів, які, на жаль, користуються мобільним зв'язком під тотальним контролем, із імовірним доступом із Москви. Це моя принципова політична й людська позиція, щодо якої я не просто усно, а й письмово не раз звертався до відповідних інстанцій.

Запитання пана Соболева і пані Гопко щодо санкційного списку.

Шановні народні депутати, дійсно, санкційний список був сформований у 2014 році тодішнім Генеральним прокурором. Я мушу сказати, що він був сформований без достатньої на це доказової бази. Ми всі, принаймні я точно дуже критично ставлюся до всіх фігурантів цього списку. Але думати про когось і довести щось – є різні дефініції. Це перше.

Друге. Ви надто пізно обрали Генеральним прокурором Луценка, абсолютна більшість із санкційного списку була виключена до мене. Вибачте, це не моя вина.

Цього року, дійсно, із санкційного списку була виключена Олена Лукаш, але в неї нічого не було арештовано, тому це зняття санкцій нічого не міняє. Пан Горбатюк не зміг довести її вини, принаймні в обвинувальному акті. Чи люблю я Лукаш, чи не люблю (з політичної точки зору) – для мене це не може слугувати підставою. Доказів немає. Арешт було знято, хоча коштів арештовано не було.

Третє. Те саме стосується Сергія Ключова. Фігурантом кримінальної справи є Андрій Ключов. Справу стосовно нього цього року буде направлено до суду. Арешти з його рахунків не зняті, його брат був лише засновником підприємства. З юридичної точки зору поки що немає підстав оголосити обвинувальний акт. Тому ми, на жаль, керуємося не лише, як ви, емоціями, а ще й юридичними процедурами.

Четверте. Ніколи Генеральна прокуратура України, принаймні я не заявляв про будь-яку вину Європейського Союзу. Пані Гопко, я вважаю Європейський Союз одним з найкращих наших міжнародних партнерів, тому, будь ласка, слухайте Генерального прокурора. Європейський Союз і його інституції є нашими дуже важливими, корисними й ефективними партнерами, усі інші заяви від прокуратури скасовуються. Будь ласка, не повторюйте тих, хто, м'яко кажучи, десь, щось нерозумне сказав, навіть якщо це прокурор.

П'яте. Чи заморожені гроші Януковича, запитує пані Гопко?

Доповідаю, пані Ганно. Не лише заморожені, а й спецконфіковані до державного бюджету. Минулого року 1,5 мільярда доларів злочинної організації в результаті 31 судового рішення, що завершилися в Краматорську, було переведено до державного бюджету, і лише через це минулорічний бюджет був не лише виконаний, а й завершений з профіцитом. Ці кошти, як ви знаєте, працюють сьогодні на суспільство та Збройні Сили України.

Шосте. Щодо виступу пана Мосійчука. Пан Мосійчук запитує про справу Савченко. Поки ми з вами сьогодні розглядаємо три мої подання, пані Савченко таки прибула в Україну і дала прес-конференцію на вході до Служби безпеки України, де зараз, очевидно, дає покази.

Можу відразу висловити свою позицію. У слідства є незаперечні докази того, що Надія Савченко, народний депутат України, особисто планувала, особисто вербувала, особисто давала вказівки щодо того, як провести терористичний акт тут, у цьому залі, знищивши бойовими гранатами дві ложі – урядову і посадову. Мінометами обрушити купол Верховної Ради і автоматами добивати тих, хто виживе. У нас є незаперечні докази цього. Тому сьогодні я як Генеральний прокурор України внесу до Верховної Ради подання про притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт народного депутата Савченко.

Крім того, прошу вас, шановні народні депутати, невідкладно підтримати законопроект, який давно знаходиться у вас на розгляді, про те, що після подання Генпрокурора народні депутати позбавляються дипломатичних закордонних паспортів, для того щоб цей фігурант залишився в Україні і відповідав перед українським судом. Просив би це зробити невідкладно. Нинішній Регламент диктує нам п'ять днів на відповідь народного депутата. Сподіваюся, наступної середи проведемо засідання Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України, а наступного четверга зала Верховної Ради прийме рішення проти організатора запланованого терористичного акту у Верховній Раді України.

Відповідаючи на це ж питання шановному депутату Шурмі, скажу: пане Ігорє Шурма, я і багато тут присутніх, і величезна маса суспільства захищали і будемо захищати будь-кого з московського полону, і навіть Надію Савченко. Усі, хто сидить у московських тюрмах, незалежно від їхньої політичної, національної, релігійної та будь-якої ознаки, є нашими людьми, яких ми і ви як народний депутат повинні захищати. Але звільнений заручник, навіть нагороджений званням «Герой України», повинен виконувати закон. Закон у цій країні буде один для всіх! І для Надії Савченко також.

Завершуючи, хочу додати. Панє Шурма, розмови про те, що на Майдані загинули сотні людей, припиняйте. Їх розстріляв Янукович! Їх розстріляли ті, в партії яких ви були! Ми не прийшли на крові! Ви пролили кров, і ми мусили зупиняти це, прийшовши до влади.

Шановні мої колеги з парламенту і опозиції, припиняйте використовувати кров, пролиту Януковичем, Захарченком і Якименком.

Доповідаю вам. Щойно закінчиться процес щодо державної зради Януковича (нещодавно суддя визначив середину квітня як день дебатів, а отже, до кінця квітня планує завершити процес), відразу почнеться процес, який ми наполегливо опрацювали, стосовно тих, які дали злочинний наказ розстріляти мирних людей на Майдані: Янукович, Захарченко, Якименко та інші люди, що обслуговували Партію регіонів, де ви мали нещастя бути. Тому, будь ласка, забудьте про це, якщо вже покаялися, і перестаньте говорити про те, що хтось прийшов на крові. Герої Небесної Сотні пролили кров за те, щоб ви сьогодні могли користуватися демократією, законністю, справедливістю в нашій країні. Я як Генеральний прокурор це гарантував при вступі на посаду і наполегливо працюватиму саме над цим.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти робочі місця (*Шум у залі*).

Нагадаю, має бути три окремі голосування щодо кожного з висунутих звинувачень. Перше голосування – про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, друге – про надання згоди на затримання, і третє – про надання згоди на використання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Кожні три питання я окремо ставитиму на голосування. Прошу всіх зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Перше. Відповідно до статті 80 Конституції України, частини сьомої статті 221 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування питання про надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності народного депутата України Бакуліна Євгена Миколайовича. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Друге. Відповідно до статті 80 Конституції України ставлю на голосування питання про надання згоди на затримання народного депутата України Бакуліна Євгена Миколайовича. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Третє. Відповідно до статті 80 Конституції України ставлю на голосування питання про надання згоди на обрання стосовно народного депутата України Бакуліна Євгена Миколайовича запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Прошу підтримати. Це наше зобов'язання і наші обіцянки. Закон – один для всіх. Голосуємо.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Вітаю народних депутатів. Ми продемонстрували ще раз, що український парламент є непохитним і рішучим у боротьбі з корупцією і з недоторканністю.

Оголошую Генеральному прокурору України, що Верховна Рада України проголосувала за всі три подання.

Колеги, залишайтеся на місцях. До мене надійшло звернення від усіх фракцій про те, щоб ми розглянули законопроект [№ 7547](#), який перенесли. Зараз я поставлю... *(Шум у залі)*.

Колеги, є дві пропозиції. Перша: щоб ми зараз розглянули подання комітету про виключення народного депутата Савченко зі складу комітету. Друга: розглянути наступне питання порядку денного – законопроект № 7547. Давайте шляхом голосування визначимося. Я поставлю два рейтингових голосування.

Перше. Хто за те, щоб ми зараз перейшли до проекту постанови № 5543 про виключення з комітету Савченко? Прошу проголосувати. Це рейтингове голосування. Залишайтеся на місцях, колеги. Прошу підтримати. Голосуємо *(Шум у залі)*.

«За» – 239.

Друге. Хто за те, щоб ми перейшли до розгляду законопроекту № 7547, який стоїть наступним у порядку денному? Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 196.

Зал визначився *(Шум у залі)*.

Хочу повідомити, що до мене вчергове звернувся Комітет з питань національної безпеки і оборони з пропозицією, яку вони прийняли на засіданні комітету про виключення Савченко з комітету. З цього приводу підготовлено проект постанови [№ 5543](#). Я зараз хочу

оголосити, що може це питання поставити на голосування без включення до порядку денного сесії. Це кадрове питання, яке не потребує включення. Впевнений, що ми швидко й ефективно зможемо його розглянути.

На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України восьмого скликання та обрання голови, першого заступника, заступників голови, секретаря та членів Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації».

Прошу підтримати пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Голосуємо.

«За» – 209.

Колеги, якщо ми ефективно працюватимемо, то встигнемо перейти і до законопроекту № 7547. Давайте мобілізуємося, ми встигнемо.

Запрошую до доповіді народного депутата України Тетерука Андрія Анатолійовича. Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А. Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Шановний український народе! Ми приступили до розгляду проекту постанови № 5543, який був підписаний і направлений на розгляд нашого парламенту ще в 2016 році. Це питання стосується виключення з лав Комітету з питань національної безпеки і оборони народного депутата Савченко, яка низкою своїх дій, заяв, поведінкою абсолютно не підтримувала високого статусу народного депутата і всіляко намагалася легалізувати терористичні угруповання «ЛНР», «ДНР» особистими контактами, заявами, введенням їх в інформаційний простір як таких, які не здійснюють важких і особливо важких злочинів на території нашої держави.

Уся її поведінка була спрямована не на те, щоб захищати суверенітет і безпековий сектор нашої країни. На жаль, ми мали справу з послідовною ідеологічною підтримкою виключно тез Кремля, на що вона була дуже добре підготовлена.

Як ми пам'ятаємо, у 2014 році єдиною притомною заявою, на мій погляд, яку вона зробила, було прохання не дати їй скурвитись. Але після того послідовна позиція оголошення тез Кремля, збурення суспільства призвело до того, що Комітет з питань національної безпеки

і оборони перестали сприймати серйозним органом, який працює консолідовано на посилення безпекового сектору.

Упевнений, що поведінка, яка зараз демонструється народним депутатом Савченко, яскраво підтверджує ту позицію, про яку ми наполягали в 2016 році, а саме виключення її з лав нашого комітету. Не соромно робити помилки, соромно не виправляти їх наслідки. Настав час виправити цю помилку. Ми маємо проголосувати за виключення Надії Савченко з лав комітету і не дозволити їй більше ганьбити високе звання народного депутата...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. 20 секунд. Завершуйте.

ТЕТЕРУК А.А. Ми маємо зупинити процес, що робить Надія Савченко особистою поведінкою і ганьбить високе звання народного депутата, який працює у сфері безпеки. Ми повинні проголосувати за виключення Надії Савченко з лав Комітету з питань національної безпеки і оборони.

Дуже дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, хочу з вами порадитися. У нас у порядку денному стоїть дуже важливий проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення кримінального судочинства» (№ 7547), розгляд якого чекають від нас, у тому числі прокуратура, щоб не зупинилося слідство.

Ми можемо прийняти цей законопроект без обговорення, але щойно підійшли представники Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України... (шановний пане Іване Крулько, я саме кажу про вашу позицію) ...і кажуть про те, що комітет – це місце роботи депутата. Тому я не можу це питання ставити на голосування без обговорення. Давайте відведемо по 1 хвилині, якщо можна, для обміну думками і перейдемо до голосування, щоб ми до обіду встигнули... *(Шум у залі)*.

Обов'язково. Потім – обговорення, щоб ми ще встигли до перерви проголосувати цей важливий проект Закону «Про внесення змін до

деяких законодавчих актів України щодо удосконалення кримінального судочинства».

Будь ласка, відводимо 2 хвилини представнику Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України, потім від фракцій і груп виступлять за і проти, і будемо приймати рішення.

Надається слово Павлу Пинзенику. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК П.В. Шановна головуюча! Шановні народні депутати! Ми на засіданні комітету 18 січня 2017 року розглянули проект Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України восьмого скликання та обрання голови, першого заступника, заступників голови, секретаря та членів Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації» (№ 5543), внесений народними депутатами Березою Юрієм Миколайовичем, Вінником Іваном Юлійовичем та іншими.

Проектом постанови пропонується виключити Савченко Надію Вікторівну – народного депутата України з персонального складу Комітету з питань національної безпеки і оборони та увільнити її від обов'язків члена цього комітету.

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 7 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» персональний склад комітету може бути змінений внаслідок, зокрема, відкликання члена комітету. Проте підстави для відкликання члена комітету законодавством не встановлені, натомість передбачено відкликання з посад голови, першого заступника, заступника голови, секретаря комітету з певних підстав, якими є власна заява, у зв'язку з незадовільною роботою, внаслідок інших обставин, які унеможливають виконання обов'язків. При цьому згідно з зазначеними суб'єктами, які можуть порушувати питання про відкликання народного депутата з відповідної посади, є народний депутат, якого обрано до складу комітету, комітет, до якого обрано народного депутата, та Голова Верховної Ради України.

Враховуючи викладене, Верховна Рада України може розглянути питання про відкликання народного депутата України Савченко зі складу Комітету з питань національної безпеки і оборони за її власною заявою або за пропозицією цього комітету чи Голови Верховної Ради.

Відповідно комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді визначитися шляхом голосування щодо прийняття чи відхилення проекту Постанови Верховної Ради України № 5543.

Інформую, що Комітет з питань національної безпеки і оборони 18 січня 2017 року також розглянув зазначений проект постанови і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду даний проект постанови прийняти в цілому.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, ми почули роз'яснення представника Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України, який стверджує, що така норма і таке право в парламенту є щодо такого голосування за рішенням комітету, яке було.

Чи є потреба обговорювати почуте? Є (*Шум у залі*). Запишіться, будь ласка, на виступи. Єдине, ви не будете заперечувати, якщо ми відведемо по 1 хвилині для обміну думками? Не будете.

Будь ласка, записуємося на виступи від фракцій, але по 1 хвилині, а не по 2. Дякую.

Андрій Тетерук. Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А. Фракція «Народний фронт» голосуватиме «за». Закликаю всіх, тому що, я ще раз повторюю: не соромно робити помилки, соромно не виправляти їх наслідки. І навіть та політична сила, яка завела Надію Савченко до Верховної Ради, не змогла терпіти тієї брехні й тієї поведінки своєї колежанки, з якою вони зайшли до парламенту. Вони не змогли просто терпіти такого потужного конкурента і вичавили її зі своєї політичної сили. Тим паче ми маємо зробити цей вибір і не дозволити Надії Савченко працювати в Комітеті з питань національної безпеки і оборони.

Згідно з тими заявами і поведінкою, що вона робить, їй взагалі не місце в українському парламенті. Покроково ми маємо виправити всі наші помилки. Голосуємо «за» і рухаємося далі.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ від фракції «Об'єднання «Самопоміч». Тарас Пастух. Прошу.

ПАСТУХ Т.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, самовисуванець). Шановні колеги, ми, безперечно, підтримуємо даний проект постанови. Але я хочу всім нагадати про те, що коли Комітет з питань національної безпеки і оборони розглядав це питання, нашим колегою Андрієм Левусом була озвучена пропозиція, щоб до цього проекту постанови також включити прізвище народного депутата Львовчкіна, роль якого є очевидною в подіях на Майдані, у подіях, які сьогодні відбуваються на сході нашої країни.

Тому ми вважаємо, що такий народний депутат також не може бути членом комітету, який розглядає питання національної безпеки і оборони. Учора на засіданні комітету повторно розглядалося це питання і вчергове було згадано пана Львовчкіна. Ми наполягаємо на тому, щоб це прізвище також включити до даного проекту постанови і одночасно розглянути. Тому пропонуємо окремо проголосувати цю пропозицію і після цього голосувати проект постанови в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ від народного депутата Долженкова. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Прошу передати слово Миколі Скоріку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Скорик. Будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Насамперед мені дуже дивно, що таке важливе питання знову розглядається з порушенням Регламенту. Не розумію, чому я маю виступати 1 хвилину, а не 2. Не розумію, чому ви виганяєте з посади члена комітету, Героя України, стосовно

якої виступали перед Президентом, щоб надати їй це важливе звання. Я не розумію, чому не розглядаються в цьому залі важливі заяви, які зробила сьогодні пані Савченко, щодо тих дій, які вчинили високі посадові особи в нашій державі.

Я вважаю, відбувається чергова спроба політичного тиску, як щойно було судилище над нашим колегою паном Бакуліним, те саме ви намагаєтеся зараз зробити з пані Савченко. Це однозначно тиск на опозицію і порушення будь-яких норм роботи цього парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Єдине, на що я хочу звернути вашу увагу. Пане Скорик, я як головуюча звернулася до фракції і запитала, чи ви не заперечуєте... Якщо ви казали «ні», додаю вам 1 хвилину, бо я не чула вашого «ні». Але ви також прийміть, будь ласка, вибачення, бо не було тут жодних порушень ваших прав.

Будь ласка, надаю вам 1 хвилину. Хвилина не потрібна більше. Це було, аби сказати.

Мустафа Найєм. Будь ласка.

НАЙЄМ М.-М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Пане Андрію! Я звертаюся до вас як до Голови Верховної Ради і до всіх наших колег. У нас зараз у Верховній Раді немає голів комітетів з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, з питань запобігання і протидії корупції, з питань науки і освіти, з питань аграрної політики та земельних відносин, з питань європейської інтеграції, з питань фінансової політики і банківської діяльності та Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації. Ми ці кадрові питання не можемо розглянути вже три роки. Це те, що потрібно всім. Я розумію, що питання стосовно Савченко – це дуже важливо, але ми можемо поставити на голосування ці кадрові питання переходу і призначення наших колег у комітети. Комітети вже більше двох років без голів, якщо ми вже говоримо про кадрові питання.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, обговорення завершено. Послухайте мене всі уважно. Ми можемо поставити безліч питань, але відповідь на це полягає в тому, чи є в залі голоси під це. Щодо даного проекту постанови Комітет національної безпеки і оборони вже близько півроку вимагає від мене як від Голови Верховної Ради поставити це питання на розгляд. Учора комітет одностайно звернувся до мене, і цей проект постанови вже півроку перебуває в сесійній залі Верховної Ради України. Немає жодної несподіванки. Це позиція комітету, яка юридично обґрунтована. Думаю, це питання є не настільки важливим, щоб забирати стільки часу.

У нас є наступний законопроект № 7547. У мене до всього залу прохання. Давайте ми швидко проголосуємо і перейдемо до розгляду проекту № 7547. Це буде правильна позиція. Ми ставимо ті питання, щодо яких є голоси в залі. Друзі, давайте працювати ефективно, і ми встигнемо зробити більше.

Отже, колеги переходимо до голосування. Прошу зайняти свої робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України восьмого скликання та обрання голови, першого заступника, заступників голови, секретаря та членів Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації» ([№ 5543](#)). Вимога профільного комітету прийняти проект постанови за основу та в цілому. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 261.

Рішення прийнято.

У мене запитання до профільного комітету: чи можемо ми перейти до розгляду законопроекту № 7547? Так. Колеги, я продовжую засідання на 15 хвилин, ми встигнемо розглянути даний законопроект.

Шановні колеги, прошу всіх зайти до залу, зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування. Зараз я поставлю на голосування пропозицію перейти до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення кримінального судочинства» (№ 7547). Хто за те, щоб ми зараз перейшли до розгляду цього законопроекту. Зрозуміла позиція?

Отже, прошу підтримати пропозицію перейти до розгляду законопроекту №7547. Прошу голосувати.

«За» – 192.

Я ще раз поставлю цю пропозицію на голосування. Колеги, хто за те, щоб ми зараз перейшли до розгляду законопроекту №7547.

Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 195.

Немає достатньої кількості голосів.

Колеги, відповідно до Регламенту я оголошую перерву на 30 хвилин... *(Шум у залі)*.

Добре. Фракція «Батьківщина» і депутатська група «Воля народу» вимагають зачитати заяву до перерви. Тому зараз я надам слово для виступу, а потім оголошу перерву.

Івченко. Будь ласка, 3 хвилини.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин *(загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Спасибо. Всех дождемся... *(Шум у залі)*.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, не розходьтєся, будь ласка. Давайте з повагою поставимосє до наших колег, які хочуть зробити заяву. Прошу вас шанувати один одного. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, прошу вибачити. До цієї трибуни вийшли представники майже всіх фракцій парламенту. Пам'ятаєте, 7 грудня ми вносили зміни до Податкового кодексу України

і поправку 180, яку було збито фракцією «Об'єднання «Самопоміч», протягнули. Ця поправка фактично робить нульову ставку відшкодування ПДВ щодо олійних культур, а особливо сої. Внаслідок цього сьогодні вісім областей проводять страйки, перекриті основні автомагістралі аграріїв, і це лише початок.

Хочу нагадати, що приблизна структура посівних площ цих культур – майже 60 відсотків, готові контракти. Фактично, ця поправка призведе до того, що впаде ціна на 20 відсотків у трейдерів і, звичайно, у сільгосптоваровиробника. Хочу нагадати про те, що аграрний комітет і 22 депутати підписали звернення, щоб ми негайно прийняли законопроект [№ 7403-2](#), який відтерміновує на півтора року введення в дію тих змін, які було внесено до Податкового кодексу.

Тут стоять депутати, які хочуть сказати про те, що це лише початок. Андрію Володимировичу, якщо в понеділок на Погоджувальній раді ви не заявите і якщо у вівторок не буде поставлено на голосування законопроекту № 7403-2, і кожен з вас не дасть оцінки своїм голосуванням (я вважаю, що це має бути позитивне голосування, щоб ми скасували зміни до Податкового кодексу України), то ми будемо застосовувати більш радикальні дії – аграрії приїдуть в Київ до Верховної Ради України.

Тому, колеги, закликаємо все-таки підтримати цей законопроект. Для тих, хто хоче розібратися, ми готові всім аграрним комітетом дати пояснення. Ви бачите тут і голову аграрного комітету, і керівників фракцій, і всіх тих, які дотичні до аграрного комплексу. Ми готові з кожним попрацювати, аби у вівторок прийняти позитивне рішення щодо законопроекту № 7403-2.

Ще раз хочу сказати про те, що сьогодні в Кіровоградській, Черкаській, Херсонській, Чернігівській, Вінницькій, Рівненській, Хмельницькій і Полтавській областях аграрії перекрили основні автомагістралі. Це попереджувальна акція. Продовження цієї акції відбудуватиметься 20 березня, і ми всі разом наполягатимемо на тому, щоб цей законопроект було внесено до порядку денного і позитивно проголосовано.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, зараз я оголошую перерву на 30 хвилин. О 12 годині 35 хвилин прошу всіх прийти до залу для продовження нашої роботи.

Дякую.

(Після перерви)

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги, прохання повертатися до сесійної зали з кулуарів. За кілька хвилин ми продовжимо наше засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, вичерпано. Переходимо до наступних питань порядку денного.

Хочу вам нагадати, колеги, що в нас сьогодні на розгляді блок кадрових питань, вони не потребують включення до порядку денного сесії. Як Голова Верховної Ради я пропоную їх розглядати в тій послідовності, у якій вважаю за потрібне.

Оголошую про розгляд блоку кадрових питань у такій послідовності.

Перше. Про звільнення з посади Голови Національного банку України. Про призначення на посаду Голови Національного банку України.

Друге. Про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Третє. Про призначення членів Рахункової палати.

Але в проміжку між розглядом кадрових питань, шановні колеги, я проситиму вас підтримати законопроект № 7547. Після розгляду питання щодо Національного банку України я проситиму вас проголосувати за продовження роботи Верховної Ради України до вичерпання кадрових питань. Приймається? Зрозуміло, колеги? Кадрове питання... *(Шум у залі)*.

Отже, колеги, ми переходимо до питання про звільнення з посади Голови Національного банку України. Хочу нагадати, що є окрема процедура, відповідно до якої, не порушуючи жодного пункту, ми будемо працювати. Шановні народні депутати, згідно з пунктом 18 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить звільнення з посади Голови Національного банку України за поданням Президента України.

Президентом України було внесено проект Постанови «Про звільнення Гонtareвої В.О. з посади Голови Національного банку України» ([№ 7500](#)).

Хочу вам розказати про процедуру, передбачену законом.

Перше. Доповідь представника Президента України у Верховній Раді. Пані Ірино, прошу підготуватися до виступу.

Друге. Співдоповідь першого заступника голови комітету Довбенка Михайла Володимировича. Прошу підготуватися.

Третє. Доповідь Валерії Гонtareвої.

Четверте. Виступи від фракцій і груп.

П'яте. Виступи народних депутатів.

Шосте. Прийняття рішення.

Задля того, щоб ми змогли пройти всі кадрові питання, я закликаю народних депутатів до максимальної лаконічності під час обговорення.

Запрошую до доповіді представника Президента у Верховній Раді Луценко Ірину Степанівну. Пані Ірино, відповідно до Регламенту на виступ відводиться до 5 хвилин, але я прошу бути максимально лаконічною. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Президентом України відповідно до пункту 18 частини першої статті 85 Конституції України внесено до Верховної Ради України подання про звільнення Гонtareвої Валерії Олексіївни з посади Голови Національного банку України. Прошу підтримати дане подання.

Пане Голово, я була максимально лаконічною.

Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Пані Ірино, стислість – сестра таланту. Тому дякуємо вам.

Зараз ми запрошуємо до слова для співповіді першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності Михайла Довбенка. Прошу, пане Михайле.

ДОВБЕНКО М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності 5 лютого 2018 року було розглянуто проект Постанови «Про звільнення Гонtareвої В.О. з посади Голови Національного банку України» (№ 7500), поданий Президентом України 18 січня 2018 року.

На засіданні комітету 5 жовтня 2016 року ми розглянули питання про систематичне ігнорування Головою Національного банку України Гонtareвою Валерією Олексіївною запрошення комітету для участі в засіданнях комітету і обговорення законодавчого регулювання проблемних питань, які виникають у банківській системі України, а також на засіданні комітету 18 жовтня 2016 року розглянули питання про оцінку діяльності Голови Національного банку України пані Гонtareвої. У процесі обговорення зазначалася непрофесійність пані Гонtareвої в керівництві Національним банком України, що призвело до дестабілізації фінансової системи України та стрімкої девальвації національної валюти, безпідставного виведення значної кількості комерційних банків з ринку і різкого зниження обсягів кредитування реального сектору економіки країни. Наслідком цього стало позбавлення робочих місць десятків тисяч працівників банків, значна втрата заощаджень громадянами України і грошових ресурсів економічних суб'єктів. Було засуджено поведінку пані Гонtareвої щодо постійного ігнорування нею засідань комітету.

За підсумками розгляду цього питання комітет ухвалив рішення звернутися до Президента України з пропозицією у відповідності із пунктом 18 статті 85 Конституції України внести на розгляд Верховної Ради подання про звільнення Гонtareвої з посади Голови Національного банку України у зв'язку з втратою бездоганної ділової репутації.

Враховуючи все це, на засіданні комітету не було тривалого обговорення. Комітет одностайно ухвалив рішення про те, щоб рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини першої статті 18 Закону України «Про Національний банк України» та частини другої статті 207 Регламенту Верховної Ради України прийняти проект

Постанови «Про звільнення Гонtareвої В.О. з посади Голови Національного банку України» (№ 7500), поданий Президентом України. Відповідно до частини десятої статті 18 Закону України «Про Національний банк України»...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

ДОВБЕНКО М.В. Перед розглядом зазначеного вище питання на пленарному засіданні Верховної Ради України заслухати звіт Валерії Гонtareвої про результати діяльності на посаді Голови Національного банку України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, згідно з частиною десятою статті 18 Закону України «Про Національний банк України» зараз під час розгляду цього питання надається слово для доповіді про результати діяльності на посаді Голови Національного банку України пані Валерії Гонtareвій. Я дуже прошу уважно вислухати нашу колегу.

Просимо вас, пані Валеріє.

ГОНТАРЕВА В.О., *Голова Національного банку України.* Добрий день, шановні народні депутати! Нарешті, після 10 місяців очікування я маю можливість доповісти Верховній Раді про результати моєї трирічної роботи на посаді Голови Національного банку України.

Від самого початку я наголошувала, що прийшла до Національного банку України для проведення реформ. Тому коли всі реформи, яких негайно потребувала українська економіка та банківський сектор, були зроблені, я вважала свою місію повністю виконаною. У квітні минулого року я подала Президентові офіційну заяву про відставку за власним бажанням і з 11 травня 2017 року вже не працюю в Національному банку України.

Що було зроблено? По-перше, забезпечено макрофінансову стабільність. Країна перейшла на гнучкий валютний курс та започаткувала нову монетарну політику інфляційного таргетування. А успішна співпраця з Міжнародним валютним фондом та іншими міжнародними кредиторами дала можливість наростити резерви до 18,4 мільярда доларів.

По-друге, ми очистили банківську систему від неплатоспроможних банків і посилили її стійкість на майбутнє. Банки здорові, прозорі та вже готові відновити кредитування.

По-третє, ми здійснили повну трансформацію Національного банку України – перебудували всі процеси і перетворили його в потужну, модерну європейську інституцію. Отже, я вважаю мою місію повністю виконаною, тому що реформи проведено.

Звертаю вашу увагу, що вперше в історії нашої держави відставка Голови Національного банку України не є політичним рішенням. Зараз детальніше про підсумки проведених реформ.

Пригадаймо, в яких умовах новій команді Національного банку України і мені на її чолі довелося розпочинати реформи. Коли в 2014 році я прийшла до Національного банку України, стан економіки та банківської системи був жахливим. Величезні макроекономічні дисбаланси, відірваний від реальності обмінний курс, суттєве фіскальне домінування, хвора банківська система, практично відсутній банківський нагляд, високий рівень кредитування пов'язаних осіб та непрозора структура власності, неефективні процедури боротьби з відмиванням грошей тощо. У країні одночасно поєдналися три кризи: макроекономічна, валютна та банківська. Найстрашніше – наша країна перебувала у стані війни. Разом з частиною територій ми втратили майже 20 відсотків нашого ВВП та 30 відсотків валютної виручки. Це був, дійсно, руйнівний шторм.

Нашій економіці пророкували колапс, а Україні – розпад. Мої колеги, центробанкіри та провідні фінансисти казали, що місія нездійсненна. Проте, як на мене, жодна криза, навіть така потужна, не є приводом відмовлятися від реформ. Команда Національного банку України взяла на себе відповідальність провести реформи у складні часи, і сьогодні нам є чим пишатися і про що звітувати перед вами.

Усі рішення, які приймав Національний банк України, мали на меті стабілізувати українську фінансову систему, зупинити беззаконня банківської системи та закласти основи для її подальшого розвитку, а також для стійкого економічного зростання та підвищення добробуту українців на майбутнє.

Національному банку за роки моєї каденції вдалося зробити таке.

По-перше, ми реально відновили макрофінансову стабільність у державі. Для цього насамперед ми прийняли нелегке, болісне, але

давно назріле та неминуче рішення перейти до режиму гнучкого курсоутворення.

Бажання політиків задля власних інтересів утримувати курс гривні будь-якою ціною негативно впливало на всі наші макроекономічні показники. Ми, нарешті, позбулися якоря, що тягнув нас донизу. Зараз помірні курсові коливання вже не сприймаються як кінець світу та не провокують паніки. Ви самі можете побачити, що було три роки тому і яка ситуація на валютному ринку зараз.

З 2015 року Національний банк України отримав новий мандат – забезпечення цінової стабільності в державі. Для його виконання два роки тому ми повністю перезавантажили та розбудували нову дієву монетарну політику – політику таргетування інфляції. Звертаю вашу увагу, що іншої альтернативи для нашої країни сьогодні просто не існує. Світовий досвід свідчить, що обраний нами режим найбільш ефективний для забезпечення низької та стабільної інфляції в нашій державі.

За мого головування Національний банк України вперше взяв на себе зобов'язання щодо досягнення інфляційних цілей. У 2016 році нашу першу ціль з інфляції в 12 відсотків ми досягли. Але це – лише початок. Середньострокова ціль Національного банку України – 5 відсотків. Це прийнятний рівень інфляції для країн з ринками, що розвиваються. Але хочу наголосити, що всім гілкам влади треба невпинно працювати, щоб знизити рівень інфляції до цього року протягом наступних двох років, а вам насамперед.

Більше того, макроекономічна стабілізація дала можливість нам перейти до поступової лібералізації валютного регулювання. Я прийшла до Національного банку з ринку і завжди виступала прибічником ринкових відносин в економіці. Але, на жаль, економічні ризики, насамперед війна на нашій території, не лише дали змогу нам розпочати лібералізацію раніше, а й змусили Національний банк України запроваджувати непопулярні адміністративні обмеження. Ми повинні були зупинити паніку й непродуктивний відтік капіталу через недобросовісні валютні операції. Тоді за допомогою адміністративних обмежень Національний банк стабілізував попит на іноземну валюту, забезпечив її ритмічне надходження на міжбанківський ринок, а також обмежив її необґрунтований вплив з України. Однак ситуація стабілізувалася, і останні два роки Національний банк України обережно

знімає ці обмеження таким чином, щоб не порушити водночас хиткої фінансової стабільності в державі.

Більше того, Національний банк України взяв собі за мету і досить амбітну ціль – повністю перебудувати архаїчну модель валютного регулювання. Україна готова перейти від правил, за якими працює з 1993 року, до сучасної, побудованої за європейськими принципами моделі вільного руху капіталу. За нової моделі все, що не заборонено, буде дозволено, усі правила валютного регулювання будуть сконсолідовані в єдиному рамковому законі. А вимоги до проведення валютних операцій стануть прозорими, простими та зрозумілими для населення, бізнесу та банків. Однак вкотре наголошую – це завдання, яке Національний банк України не може реалізувати без підтримки інших державних інституцій.

Для остаточного переходу до ліберальної моделі валютного регулювання місце жорсткого валютного регулювання має зайняти ефективне податкове регулювання. Саме податкове регулювання побудовано на світових стандартах Організації економічного співробітництва та розвитку, а не валютні обмеження мають запобігати непродуктивному впливу капіталу через низькоподаткові юрисдикції. Це перше.

Друге. Я пишаюся, що ми змогли реалізувати масштабну реформу в банківському секторі, яка увійшла в кращі світові практики цетробанкінгу. Ми розпочали з масштабної діагностики банківської системи, за результатами якої, нарешті, дізналися про реальний стан справ. Банківський сектор потребував термінового оздоровлення, і для цього ми спільно з банками в 2015 році розробили програму докапіталізації, обов'язкову для виконання.

Від початку ця програма була досить компромісною: чотири роки відводилися банкам на рекапіталізацію, три роки – на погашення кредитів пов'язаним особам. У рамках виконання цих програм на сьогодні комбанки вже збільшили свій капітал на 230 мільярдів гривень. Це значний крок до їх фінансової стійкості на майбутнє, а відтак – відновлення довіри до банків. Разом з тим установи, які не дотримувалися програм, були визнані неплатоспроможними та виведені з ринку.

Водночас Національний банк України розпочав очищення банківської системи від прихованих за численними підставними власниками схемних банків та банків-мийок – тих, що не займалися

банківським бізнесом. Як наслідок, ми кардинально змінили ландшафт банківської системи. Із 180 банків на початку 2014 року зараз на ринку працює 82 банки, які поступово відновлюють кредитування для підтримки економіки. В українських банків є фінансові ресурси для початку повномасштабного кредитування економіки – це понад 100 мільярдів гривень та 4 мільярди доларів вільної ліквідності. Завдяки нашим зусиллям банківська система на сьогодні на 100 відсотків прозора, і кожен вкладник може перевірити, кому довіряє свої кошти. Банківська система достатньо капіталізована та цілком ліквідна.

Тренд, який, безумовно, свідчить про розв'язання системних проблем минулого, – це погашення заборгованості банків за кредитами рефінансування. Ви пам'ятаєте, як мені закидали якісь неймовірні обсяги виданого рефінансування. Зараз я вам наведу цифри, які...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, надайте ще 1 хвилину, щоб завершити слово. Потім перейдемо до обговорення.

Наприкінці у вас буде можливість підсумувати, шановна пані Валеріє. Будь ласка.

ГОНТАРЕВА В.О. Наведу цифри про рефінансування, які самі говорять за себе. На початку моєї каденції в Національному банку України в червні 2014 року заборгованість за рефінансуванням банків становила майже 112 мільярдів гривень. На 10 травня 2017 року показник у платоспроможних банків становив 15,2 мільярда гривень, з яких 14,4 припадало на державний «ПриватБанк» та 0,5 мільярда – на державний «Укргазбанк». Загальна заборгованість неплатоспроможних банків перед Національним банком України на той момент становила 45,2 мільярда гривень, решта – 50 мільярдів гривень – була погашена.

Давайте поглянемо детальніше на ці непогашені 45,2 мільярда гривень. Наша країна повинна знати всіх своїх так званих героїв в обличчя, тому наведу вам перелік неплатоспроможних банків – найбільших боржників за кредитами рефінансування та імена їх ексклюзивників, тому що це дуже відомі олігархи в нашій країні, деякі з них навіть сидять...

ГОЛОВУЮЧА. Шановна пані Валеріє, зараз я хочу подякувати залу за конструктивну атмосферу. Пані Валеріє, просимо вас... *(Шум*

у залі). Даємо завершити. Добре. Я хотіла сказати, що, можливо, підсумувати.

Пані Валеріє... (*Шум у залі*). Відводиться ще 5 хвилин, щоб назвати всі прізвища олігархів на вимогу депутатів. Дякуємо, пані Валеріє.

ГОНТАРЕВА В.О. Ще раз демонструю свій слайд. Я про це вам казала вже не раз. Усі мої публічні комунікації ви бачили, ці цифри, нічого не змінилося за ці три роки. Жодної копійки вони не погасили Національному банку України. У підсумку, 45,2 мільярда гривень непогашених кредитів Національному банку України за останні три роки.

Безумовний лідер – Олег Бахматюк. За кредитами своїх двох банків ПАТ «КБ «Фінансова ініціатива» та «VAB Банк» – 10,2 мільярда гривень.

«Надра Банк». Дмитро Фірташ винен Національному банку України за його кредитами 9,8 мільярда гривень.

Микола Лагун винен за кредитами «Дельта Банку» 8 мільярдів гривень.

Костянтин Жеваго та його банк «Фінанси та Кредит» винен Національному банку України 6,3 мільярда гривень.

Леонід Клімов, який досі є народним депутатом і навіть входить до Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності, – 3,4 мільярда. Ви чули зараз доповідь комітету. Який це комітет, можете подивитися, хто є його членами.

Усі інші – 7,5 мільярда гривень.

Наголошую, банкрутство банку не означає, що тепер ці горевласники повністю вільні від боргів своїх банків. Державні гроші треба повертати – і крапка. Саме для цього Національний банк України скерував до правоохоронних органів 12 заяв про скоєння злочинів акціонерами цих банків. Ми ініціювали також 44 судові позови. Маємо пам'ятати, що неповернуті Національному банку України кредити рефінансування здебільшого надавалися банкам ще з 2008 року. Вони надавалися без належної застави, а саме під неліквідні активи за завищеною в рази вартістю. Ці банки зараз ліквідовані або у стадії ліквідації. Саме тому команда Національного банку України з середини 2014 року завчасно підвищила вимоги до оцінки застав під

рефінансування, запровадила практику надання персональних гарантій акціонерів та залучила оцінки активів незалежних міжнародних оцінювачів.

Кредити, що надавалися банкам за моєї каденції, надавалися лише для компенсації відтоків коштів фізичних осіб у рамках гарантованої суми в 200 тисяч гривень, виплати яких відстежував куратор Національного банку. Саме тому ми можемо відзвітувати за кожну гривню виданого рефінансування за цей час.

Однак повне очищення банківської системи було б неможливе без розв'язання проблеми «ПриватБанку». Якщо у вас є час, я вам надам інформацію. За результатами діагностичного обстеження з «ПриватБанком» було розроблено комплексну програму його докапіталізації. Колишні власники, зокрема Ігор Коломойський, надали персональну гарантію виконання цієї програми. Але цієї програми ані менеджмент, ані акціонери банку так і не виконали. На кінець 2016 року нестача в капіталі банку сягнула 146 мільярдів гривень. Більше того, після націоналізації постаудит банку, який був проведений *Ernst & Young*, показав необхідність додатково капіталізувати його на суму 38,6 мільярда гривень. Прямі фіскальні витрати на докапіталізацію «ПриватБанку» сягнули 7 відсотків ВВП. 7 відсотків нашого ВВП коштувала країні націоналізація «ПриватБанку»!

На початку цього року Міжнародна компанія *Kroll*, яка проводила *forensic audit* «ПриватБанку», підтвердила та задокументувала найбільшу фінансову аферу XXI століття. Це були масштабні скоординовані шахрайські дії акціонерів і менеджменту банку, що завдали збитків державі мінімум на 5,5 мільярда доларів. Коли я називаю своїм колегам з інших центробанків цю суму – 5,5 мільярдів доларів, то вони запитують, що це таке? Але коли я їм кажу, що це 33 відсотки депозитів нашого населення, 40 відсотків, задумайтеся, нашої монетарної бази країни, то це викликає не здивування, а навіть жах.

Перехід такого системно важливого банку, в якому обслуговувалося понад 20 мільйонів громадян України, під контроль держави був єдиним правильним рішенням. Завдяки своєчасним та злагодженим діям Національного банку України, Міністерства фінансів України та Фонду гарантування вкладів всі вони зберегли свої гроші та продовжують отримувати банківське фінансування.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже вам дякую.

Шановні колеги, зараз будуть виступи від фракцій, потім – народні депутати. Я ще раз нагадую, що ми маємо дуже обмежений час, і тому прошу бути максимально лаконічними під час обговорення.

Прошу всі фракції і групи провести запис на виступи (*Шум у залі*). Немає запитань, колеги. Прошу провести запис на виступи усіх бажаючих від фракцій і груп.

Пані Валеріє, дякую вам. Ви можете зайняти своє місце в ложі. У вас ще буде можливість сказати заключне слово.

Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» Данченко передає слово Семенусі. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Шановний пане Голово! Шановні українські громадяни! Безумовно, фракція «Об'єднання «Самопоміч» голосуватиме за відставку пані Гонтаревої. Але давайте чесно скажемо перед українськими громадянами, що можливо, найважливіший національний регулятор у банківському секторі близько дев'яти місяців залишається без керівника, і відповідальність за це несе лише Президент України. Саме Президент несе політичну відповідальність за всі рішення Національного банку України в цей період. Але перед тим як пані Гонтарева піде у відставку, я хочу поставити їй запитання. У звіті Голови Національного банку України я так і не почув відповіді на ці запитання. Думаю, що українські громадяни мають право це знати.

Перше. Шановна пані Гонтарева, чому ви дев'ять місяців не ходили на роботу? Нагадаю вам, що цей парламент обраний завдяки неймовірній боротьбі людей, що ці народні депутати обрали вас на цю посаду і ніхто не звільняв від виконання ваших зобов'язань.

Друге. За чиєю схемою пройшла ліквідація майже 90 банків? Так, справді, частина з них мають ознаки шахрайської діяльності. Але навіть прізвища окремих власників банків, які ви сьогодні називаєте, є випадковими. Чому? Сьогодні ви розповідаєте про подвиг, про

націоналізацію «ПриватБанку». Але чому ви, будучи керівником Національного банку України, знаючи проблеми «ПриватБанку», мовчали три роки. Саме за вашої каденції спрямовувалися мільярди гривень українських платників податків на рефінансування «ПриватБанку». Ви знали про ті дірки в «ПриватБанку» і мовчали.

І останнє запитання. Те, що турбує українських громадян. На девальвацію національної валюти, безперечно, впливав не лише Національний банк України. Але я хочу вас запитати, чому, коли галопувала інфляція і девальвація гривні, ви не стояли кожного дня на брифінгу і не пояснювали простими словами українським громадянам, що робили, яких заходів вживав український уряд для того, щоб стримати девальвацію гривні?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Опозиційний блок» Долженков Олександр Валерійович. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Шановні колеги! Шановні українські громадяни! Зараз розглядається суто кадрове питання стосовно звільнення з посту особи, яка фактично виконала свою функцію щодо девальвації національної валюти. І з цією функцією вона дуже добре справилася.

Статистика річ достатньо вперта, тому що коли пані Гондарева займала свою посаду в 2014 році, курс 1 долара США становив 15 гривень, зараз – 26 гривень. Для чого це робилося? Мабуть, деякі зацікавлені особи, які керували діяльністю вказаної посадової особи, отримали певні прибутки з цього, але за рахунок чого і кого. За рахунок національної економіки і простих українських громадян.

Тут запитували: чому вона не відзвітувала за свою діяльність? А як можна звітувати ті рішення, які спрямовані на скасування вільних валютних аукціонів, що фактично дозволили банківським установам встановлювати свій третій курс, який відрізнявся від темного ринку і від офіційного курсу НБУ? Як можна пояснювати необхідність ліквідовувати ряд платоспроможних банківських установ, що фактично породили проблему існування великої кількості обдурених вкладників?

Відповідно до Конституції України діяльність Національного банку України полягає в забезпеченні стабільності національної валюти України. Виходячи з доповіді, оголошеної у цій залі, пані Гондарєва сказала, що з цією функцією вони не справилися. Чи буде якась зміна політики Національного банку України при призначенні особи, коли розглядатимемо наступне питання? Мабуть, ні. Оскільки умови, які створила чинна влада щодо забезпечення плаваючого валютного курсу, не дадуть змоги повернути зазначену ситуацію. Курс 1 долара вже не становитиме, на жаль, 5, 8, 10 гривень, мабуть, це вже не вигідно чинній владі, оскільки прибутки, які були отримані внаслідок зазначеної злочинної стосовно українських громадян політики, дали свої плоди і результати. Це безконтрольне рефінансування, скасування вільних валютних курсів тощо.

Необхідно зазначити, що діяльність Національного банку України призвела фактично до відсутності кредитування. Зараз фактично не кредитується реальний сектор економіки. Натомість кредитування є необхідною умовою для економічного зростання. Ми бачимо, що створені всі умови для економічної стагнації, реалізований план щодо девальвації гривні. Тому з цією задачею, мабуть, Національний банк України справився. Але в чийх інтересах...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вибачте, колеги, я не додаватиму до виступів по 30 секунд, бо ми просто не встигнемо до обіду розглянути питання. Надалі я надаватиму промовцям по 10 секунд. Оскільки народний депутат Долженков не був попереджений про це, йому додається до виступу ще 10 секунд. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. На жаль, ця інституція справилася зі своїм завданням. А чи відповідає завдання, визначене Конституцією, інтересам українських громадян, ми бачимо вже в реальності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, попереджаю, я не додаватиму наступним промовцям часу до виступу, тому що ми не встигнемо до обіду розглянути питання.

Від фракції «Народний фронт» Олена Масоріна передає слово Полякову. Прошу максимально лаконічно доповідати з трибуни.

Будь ласка, пане Максиме.

ПОЛЯКОВ М.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Добрий день, шановні колеги! Щодо звільнення Гончарової хочу сказати таке. Є заява, ми її маємо задовольнити і поставити крапку, але повинні думати про завтрашній день. Головна вимога фракції «Народний фронт» до майбутнього Голови Національного банку України така: стратегія розвитку Національного банку України, стабільність національної валюти, програма підтримки малого та середнього бізнесу. Саме ці ключові речі, Якове Васильовичу, ви повинні виконувати, якщо вас обере парламент, і тоді не буде цих проблем, які сьогодні є у фінансово-банківській системі. Саме стабільність, прогнозованість у роботі.

Тому фракція «Народний фронт» підтримуватиме кандидатуру Смолія Якова Васильовича. Сподіваюся, що за зміни керівництва ми відчуємо реальних змін. Головне, їх відчує суспільство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» Довбенко Михайло Володимирович. Прошу доповідати лаконічно, бо ви знаєте важливість обмеження в часі. Будь ласка.

ДОВБЕНКО М.В. Колеги, без сумніву, можна давати різну оцінку членам профільного комітету, як тут було сказано на трибуні. Але я думаю, що членів комітету обирали люди і вони дадуть оцінку їхній роботі.

Хочу лише сказати, що насправді комітет не сходився з багатьма позиціями, що були продуковані мегарегулятором, яким є Національний банк України. Насамперед ми не могли спокійно дивитися на ту програму очищення банківської системи, яка відбувалася і відбувається в нашій країні. Хочу сказати, що нас не влаштовує результат цієї програми. Якщо станом на 1 січня 2014 року в нас проблемної заборгованості в банківській системі було 7,7 відсотка, то через рік – уже 13,5 відсотка. На 1 січня 2016 року – 22,5 відсотка, на 1 січня 2018 року – вже 57 відсотків. Яке ж це очищення банківської системи, коли зростає питома вага проблемної заборгованості? І нам це болить.

Думаю, що болить і те, що сьогодні фактично закредитований Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. Адже із 64 мільярдів 60 мільярдів – це гроші Міністерства фінансів України, фактично бюджету, наші з вами. Щодо цього в нас є різні точки зору, і ми не можемо з цим миритися.

Тому, думаю, проблеми залишилися, але з новим керівництвом шукатимемо нових шляхів, яким чином зменшити цей негативний тиск на діяльність банківської системи, на Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, на бізнес. Шукатимемо шляхи для активізації кредитування реального сектору економіки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ляшко Олег Валерійович від фракції Радикальної партії.

ЛЯШКО О.В. Шановна пані Гонтарева! Усі українці мають можливість переконатися, що за 10 місяців відпустки ви чудово виглядаєте, з чим я вас і вітаю. На жаль, не так добре виглядає гривня, за стабільність якої ви мали честь відповідати, і не справилися.

На жаль, за термін перебування на своїй посаді ви жодного разу не прочитали статті 99 Конституції України. Хочу вам нагадати, що головною функцією Національного банку України є забезпечення стабільності грошової одиниці. Оце ваша головна функція. Чи справилися ви з нею?

На час вашого призначення, 19 червня 2014 року, курс гривні до долара був 11,8, менше 12 гривень. Сьогодні, коли ви звітуєте про свої успіхи, курс – за 26 гривень. А бували моменти, коли доходило до 30 з гаком. Тобто зі своїм конституційним обов'язком і завданням – стабільністю грошової одиниці – ви не справилися.

Кажете, що ви цього не робили, тому що політики наполягали на стабільності курсу гривні, і, мовляв, це дуже шкідливо. Ні, це ваш конституційний обов'язок. Це перше.

Друге. Це вимога мільйонів українців, тому що люди на відміну від вас отримують копійчані зарплати і пенсії. Коли щодня внаслідок політики, яку проводить Національний банк України, у мільйонів роботящих українців обезцінюються зарплати, пенсії, заощадження, невеликі доходи, – це людей найбільше турбує. Не те, як ви виглядаєте, працюєте чи відпочиваєте, а те, чи зберігаються їхні заощадження,

які вони все життя тяжко заробляли, чи не обезцінюються їхні копійчані зарплати і пенсії.

Ось що мали б ви людям сказати. Мільйони українців, вибачте мені, що внаслідок моєї політики у вас у чотири рази обезцінилися трудові заощадження, зарплати і пенсії, я не виконала те, що обіцяла вам, коли мене тут призначали.

Я, до речі, був єдиним депутатом, який не голосував за призначення пані Гонтаревої на посаду 19 червня 2014 року (*Оплески*).

Саме тому, щоб Національний банк України проводив політику, у результаті якої національна економіка, національний бізнес розвивалися, заощадження громадян України збільшувалися, наша команда Радикальної партії запропонувала внести зміни до Конституції, за якими покласти на Національний банк обов'язок – сприяння інструментами грошово-кредитної політики економічному зростанню, працевлаштуванню українців. Щоб мільйони людей не їздили по закордонах у пошуках роботи, щоб національний бізнес мав доступні кредити, щоб зарплати і пенсії українців не знецінювалися, а щоб вони були впевнені у своїй стабільності. Ми вимагаємо цього від Національного банку України (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Луценко від фракції «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» передає слово на виступ Сергію Соболеву.

Будь ласка, пане Сергію.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги! Шановні українці! Пропозиція нашої фракції дуже проста. Зараз ви голосуватимете за те, щоб задовольнити прохання пані Гонтаревої піти у відставку за власним бажанням. Чи цього чекає зал і громадяни України? Думаю, що нам треба започаткувати добру традицію, коли звіт таких осіб розпочинатиметься зі звіту НАБУ і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (*Оплески*). Щоправда у цьому випадку нам ще треба викликати поліцейське управління міста Києва, бо там дивним чином опинилася справа, яку відкривало НАБУ і яку вела Спеціалізована антикорупційна прокуратура.

До якого стану треба дійти в країні, щоб справа, яка стосується незаконності рефінансування, розбазарювання коштів, переговорів заступниці пані Гонтаревої Рожкової щодо злиття українських банків

російським банкам, потрапила до поліцейського управління міста Києва?

Але я зараз не про це. Якби цей зал або ті, які голосували, знали, що означають три літери не НБУ, а *ICU* – це компанія, яку очолювала пані Гонтарева, що за рішенням судів, які сьогодні оголошував Генеральний прокурор з цієї трибуни, чітко сприяла тому, щоб 1,5 мільярда доларів США, що вкрали, як стверджує пан прокурор (про це вже є рішення судів), були виведені в шість офшорних юрисдикцій за допомогою цієї компанії, співвласницею і управительницею якої є пані Гонтарева, думаю, рішення парламенту було б іншим. Саме це повинно бути ключовим принципом розслідування. Бо в усіх організаціях, які поважають себе, є принцип, який стосується ключового питання, коли ви повинні дати відповідь і для себе, і для суспільства. А чи немає конфлікту інтересів при призначенні на ту чи іншу посаду? А він очевидний, бо 1,5 мільярда доларів, які виводила *ICU*, а нам тепер стверджують: якийсь там брокер з *ICU*, – гроші Януковича та інших – виявилися в офшорних юрисдикціях саме завдяки цій компанії. Тому я думаю, що не може бути формулювання: за власним бажанням. Чи ви по-іншому думаєте, шановні народні депутати? Формулювання повинно бути відповідним, з передачею всіх матеріалів не до поліцейського управління міста Києва, а до НАБУ і до Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Наша фракція змушена голосувати за це, бо ми знаємо, що зал іншого формулювання не... (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заклучний виступ від фракцій та груп. Від депутатської групи «Партія «Відродження» слово має Валерій Писаренко. На виступ відводиться 1 хвилина. Потім 9 хвилин – виступи народних депутатів. Будь ласка.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, самовисуванець). Дякую, шановний Андрію Володимировичу. Доповідатиму дуже коротко. Ми, дійсно, з першого року роботи Національного банку України під цим керівництвом (ще в листопаді) подали проект постанови про звільнення Голови Національного банку України. Я більше хочу говорити про

відповідальність, тому що в нас, на жаль, ні в кого ні за що не постає відповідальності. Три роки керував Голова Національного банку України, ще один рік був виконуючий обов'язки. Гривня впала втричі, але жодної відповідальності. У тому числі це відповідальність цього залу, що не було проголосовано нашого проекту постанови про звільнення Голови Національного банку, зареєстрованого в листопаді 2014 року. Сподіваюся, що сьогодні ми такої помилки не зробимо і надалі будемо думати про відповідальність, тому що це дуже дорого коштує українцям, які після цього отримують знецінення гривні та вкрадені гроші з банків.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, три виступи народних депутатів. Хто бажає взяти участь в обговоренні, прошу провести запис. Колеги, ми не встигаємо за часом, тому прошу виступати максимально лаконічно. Сергій Рибалка і Олексій Кириченко передають слово Віктору Галасюку, потім виступатиме Різаненко, а далі ми переходимо до голосування.

Будь ласка, Вікторе Галасюк.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Щойно пані Гонтарева звітувала про свої так звані успіхи. Вона каже, що місія виконана. У чому ж насправді полягала її місія? Головні ваші здобутки – це знищення мільярдів заощаджень простих людей у тих банках, які ви зачистили, ліквідували в абсолютно штучний спосіб половину банківської системи. Це втрата підприємствами реального сектору економіки, близько 80 мільярдів гривень – це чверть усіх обігових коштів, що мають ці підприємства. Оце, можливо, є ваші досягнення?

Чи, може, вашим досягненням є те, що ви відкрито, офіційно виступали проти створення в Україні Експортно-кредитного агентства, щодо якого було прийнято закон у цьому парламенті? Більше того, за тиждень після цієї заяви ви прийняли нормативний акт Національного банку України, яким сприяли діяльності іноземним експортно-

кредитним агентствам в Україні. Що це означає? Ви свідомо розчищали ринок для закордонних товарів в Україні. Сьогодні через «Укррекс-імбанк», через українську банківську систему стимулюється імпорт закордонних товарів в Україну, замість того щоб підтримувати українських виробників, допомагати їм завойовувати закордонні ринки і приводити валюту в країну. Оце є результати вашої політики.

Ви, прикриваючись боротьбою з інфляцією, фактично перетворили Україну на фінансову пустелю. Якщо ще кілька років тому співвідношення між кредитами і ВВП було понад 80 відсотків, то сьогодні ви знизили цей показник до 40 відсотків. Це означає, що в реального сектору немає можливості нормально фінансувати поточної діяльності, я вже не кажу про розвиток і модернізацію. Думаю, що вам це невідомо, але в розвинутих успішних країнах, які потужно розвиваються, у тому числі в азійських країнах, це співвідношення понад 100-120 відсотків. В Україні 40 відсотків. Банківська система сьогодні через вашу політику не виконує своєї основної функції – кредитувати реальний сектор економіки, кредитувати реальних виробників, які виробляють продукцію і продають її в Україні і за кордон за долари, за євро.

Своєю політикою ви створюєте штучний дефіцит торговельного балансу, який консервований уже понад 10 років. Ви це залишаєте, як є. Більше того, своєю політикою дорогих коштів, абсолютно бездумного підвищення облікової ставки ви штучно створили ситуацію з так званими депозитними сертифікатами, і через цю аферу вимили з банківської системи десятки мільярдів гривень і дали можливість заробляти величезні відсотки банкам на тому, щоб вони не кредитували економіки. Вдумайтеся, кожний платник податків в Україні платить тисячі гривень щороку за те, що ви запустили аферу з депозитними сертифікатами. Тобто банкам платять за те, щоб вони не кредитували економіки. Це є політика Національного банку України? Після засідання фракції Радикальної партії, на якому ми півтори години мали, м'яко кажучи, дискусію з паном Смолієм, Національний банк України призупинив цю аферу. Сподіваюся, що вона ніколи не буде відновлена. Національний банк України має робити так, щоб у комерційних банків були кошти на кредитування реального сектору, на придбання облігацій розвитку, а не на депозитні сертифікати і вимивання коштів з економіки та промисловості.

Ви проводили політику, яка призвела до збільшення фінансової залежності України від закордонних кредитів і фінансування Міжнародного валютного фонду. То в чий інтерес така політика?! Ви розповідаєте, що боретеся з інфляцією, але кожен може по своїй кишені, по цінах у крамницях і по цінах на заправках побачити, які результати вашої боротьби з інфляцією, тому що інфляцію неможливо подолати політикою дорогих коштів. Інфляція в Україні спричинена не тим, що в людей зайві кошти, що люди багато заробляють і купують. Ні, рівень заощаджень сьогодні в економіці менше 1 відсотка, і ви це добре знаєте. Інфляція в Україні має іншу природу: це адміністративне підвищення комунальних тарифів та імпортозалежність української економіки. Думаю, що вам як керівнику центрального банку мало б бути відомо, що в Україні імпортозалежність економіки понад 55 відсотків. У США і Японії – менше 20 відсотків. Зрозуміло, коли ми за кордоном купуємо навіть те, що в Україні виробляється за долари, євро і таке інше, постійно не вистачає валюти у країні. Цю валюту треба брати у закордонних кредиторів, платити їм за це шалені кошти і підписувати меморандуми з МВФ, які, по суті, обмежують суверенітет України в політиці розвитку національної економіки. То ви сприяли такій політиці?

Тому команда Радикальної партії виступає за докорінну зміну монетарної політики країни. Ми разом із 170 колегами народними депутатами внесли проект змін до Конституції України, щоб встановити Національному банку України такі чотири завдання, які має Федеральна резервна система США: стабільність валюти, доступні кредити, сприяння економічному зростанню і подоланню безробіття. Ваша політика не може і не буде руйнувати української економіки. Фінанси мають працювати на реальний сектор, економіка – на кожного громадянина України (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, зараз буде заключний виступ. Хочу звернути вашу увагу на те, що ми не встигаємо розглянути проект постанови про призначення, тому після голосування я проситиму продовжити ранкове засідання до завершення розгляду питань щодо Національного банку України. Прошу надалі всіх бути максимально лаконічними.

Зараз до заключного виступу запрошується Різаненко Павло Олександрович, потім ми переходимо до голосування. Отже, за 2 хвилини відбудеться голосування. Я прошу всіх голів фракцій, народних депутатів заходити до залу і підготуватися до голосування.

До заключного виступу запрошую Павла Олександровича. Будь ласка.

РІЗАНЕНКО П.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 97, Київська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги! Хотілося б дати оцінку роботі керівництва Національного банку України, Голові, яка йде у відставку за власним бажанням. Як ви знаєте, в Національного банку України є дві функції: підтримувати макроекономічну стабільність через впровадження монетарної політики та банківський нагляд. У дійсності експерти і в тому числі наші міжнародні партнери визнають, що з точки зору утримання макроекономічної стабільності вони взагалі ставлять позитивну оцінку Національному банку України. Але ті самі спеціалісти стверджують, що в тих умовах, у яких була Україна, у тому числі залежно від зовнішньої підтримки, мабуть, і вибору іншого не було, і ні в кого не було б такого маневру запровадити іншу політику.

Щодо питання банківського нагляду, ситуація зовсім інша. З одного боку, експерти і фахівці-непопулісти підтримують. На мою думку, чистка банківського сектору це також правильне рішення. Тому тут плюс. Але з іншого боку, те, як це було зроблено, – гігантський мінус. Банки потрібно було виводити миттєво, не даючи власникам, акціонерам, менеджменту їх потрошити. Із 90 випадків найрезонансніші ті, які вразили нас всіх своєю зухвалістю, – це «ПриватБанк», «Банк «Михайлівський», «Платинум Банк», коли на наших очах Національний банк України, по суті, своєю бездіяльністю – умисною чи неумисною (це вже функція правоохоронних органів встановити), дав можливість акціонерам і менеджменту повністю випотрошити ці установи.

За це всі платники податків розплачуватимуться через державний бюджет.

Звичайно, не додали довіри Національному банку України всі ті скандали, які пов'язані були з компанією «Інвестиційний капітал України», в якій голова правління була власником, акціонером і таке інше. Це і питання наживи на єврооблігаціях ДТЕКу, дякуючи «Роттердам +», і всі ми розуміємо, що йдеться про певне інформування щодо запровадження даної форми та можливості скупки цих паперів за зниженими цінами.

Так само, про що тут менше говорять, одним із співвласників *ICU* є менеджмент російського державного «ВТБ Банку». На ринку в Росії і в Європі всі знають, чим займається *ICU*, – торгівлею на інсайдерській інформації щодо тих угод з боргами, які здійснює ВТБ. Тобто *ICU* франтранить «ВТБ Банк» на цих ринках. Тому це сильно підірвало довіру до Голови правління Національного Банку України. Ми повинні виконати свій обов'язок і просто задовольнити побажання – звільнити за власним бажанням голову правління.

Закликаю всіх проголосувати за це. Сподіваюся, це нам дає можливість відкрити нову сторінку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, зараз ми переходимо до прийняття рішення. Прошу вас послухати уважно, щоб потім не перепитували і не кричали. Відразу після прийняття рішення я поставлю на голосування пропозицію продовжити ранкове пленарне засідання Верховної Ради до завершення розгляду проекту постанови про призначення на посаду Голови Національного банку України і законопроекту №7547, а також пропозицію продовжити вечірнє засідання до завершення розгляду проектів постанов про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та про призначення членів Рахункової палати як одну пропозицію. Згода? Зрозуміла позиція?

Отже, зараз ми переходимо до голосування даного проекту постанови, а потім до розгляду питання про призначення на посаду Голови Національного банку України.

Колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Постанови «Про звільнення Гонтаревої В.О. з посади Голови Національного банку України» ([№ 7500](#)). Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 342.

Рішення прийнято. Постанову прийнято.

Колеги, увага! Ставлю на голосування пропозицію про продовження ранкового пленарного засідання Верховної Ради України до завершення розгляду питання щодо Національного банку України, законопроекту [№ 7547](#), а також про продовження вечірнього засідання до завершення розгляду кадрових питань: про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і про призначення членів Рахункової палати. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги, щоб ми встигли, бо в нас обмежений час.

«За» – 191.

Колеги, чи погоджуєте пропозицію працювати без обіду?

Прошу показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 108, «Народний фронт» – 65, «Самопоміч» – 5, Радикальної партії Ляшка – 1, «Батьківщина» – 0, «Воля народу» – 4, «Партія «Відродження» – 1.

Колеги, ми не встигнемо розглянути важливих кадрових питань (*Шум у залі*).

Добре. Ставлю на голосування пропозицію про продовження ранкового пленарного засідання до завершення розгляду питання щодо Національного банку України, а вечірнього – до завершення розгляду питань: про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і про призначення членів Рахункової палати (*Шум у залі*).

Пропозиція зрозуміла, так? (*Шум у залі*). До обрання голови Рахункової палати Валерія Пацкана. Приймається? Прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 196 (*Шум у залі*).

Я ж назвав без. Добре, колеги. Тоді я ставлю питання таким чином: до завершення розгляду кадрових питань (*Шум у залі*). Увага, колеги! Ми зараз повинні прийняти важливі рішення. У нас сьогодні є шанс розглянути питання щодо Національного банку України, стосовно Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та про призначення членів Рахункової палати. Як на мене, у тому, щоб пройти кадрові питання, зацікавлений не лише Голова Верховної Ради, а й увесь парламент. Ми надто довго їх узгоджували і працювали. Я знаю, що всі фракції зацікавлені, щоб був розгляд цих питань, тому давайте підтримаємо цю пропозицію, колеги (*Шум у залі*).

Отже, колеги, чи підтримується така пропозиція? Підтримується. Колеги, увага! Я ставлю ще раз на голосування пропозицію продовжити ранкове пленарне засідання до завершення розгляду питань щодо Національного банку України, вечірнє засідання – до завершення розгляду двох кадрових питань: про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і про призначення членів Рахункової палати.

Я ставитиму ці питання на голосування поетапно. Підтримується, така пропозиція?

Ставиться на голосування пропозиція про продовження ранкового пленарного засідання до завершення розгляду питання щодо Національного банку України. Прошу проголосувати «за». Колеги, кожен голос важливий. Голосуємо.

«За» – 222.

Два голоси не вистачило. Зараз я ще раз поставлю на голосування цю пропозицію.

Ставиться на голосування пропозиція про продовження ранкового пленарного засідання до завершення розгляду питання щодо Національного банку України. Прошу підтримати цю пропозицію.

«За» – 219.

Колеги, я втретє поставлю на голосування цю пропозицію (*Шум у залі*). Знаю, я на вечірньому засіданні це запропоную.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування два окремі питання. Прошу мобілізуватися (*Шум у залі*).

Добре. Прошу бути уважними, я поставлю на голосування іншу пропозицію.

Пропоную продовжити ранкове пленарне засідання до завершення розгляду питання щодо Національного банку України і законопроекту № 7547. Приймається така пропозиція? А вечірнє – до завершення розгляду кадрових питань: про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та про призначення членів Рахункової палати. Приймається така пропозиція, колеги? (*Шум у залі*). Ні? Чому, поясніть мені? Це ж загальна компромісна позиція.

Колеги, давайте я поставлю цю пропозицію на голосування.

Отже, ставиться на голосування пропозиція продовжити ранкове пленарне засідання до завершення розгляду питання щодо Національного банку України і законопроекту № 7547, а вечірнє – до завершення розгляду питань: про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, та про призначення членів Рахункової палати.

Це загальна компромісна позиція. Прошу підтримати, колеги. Це великий шанс парламенту. Підтримаймо також пропозицію щодо законопроекту № 7547. Колеги, голосуємо.

«За» – 205.

Колеги, поясніть, у чому річ? Прошу голів фракцій підійти до мене. Артуре, Олегу, прошу підійти до мене. Березюк, будь ласка, підійдіть до мене (*Шум у залі*).

Колеги, я провів консультацію. Прошу всіх зайняти свої робочі місця.

Прошу уважно вислухати пропозицію, яка, на мою думку, об'єднає зал, щоб потім не говорили, що не чули. Прошу зараз голів фракцій уважно вислухати мене. Пропоную продовжити ранкове пленарне засідання до завершення розгляду питання щодо Національного банку України і законопроекту № 7547 (*Шум у залі*). Ми не можемо розірвати розгляду питань щодо Національного банку України.

Наступне. Пропоную продовжити вечірнє засідання до завершення розгляду питань про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і про призначення членів Рахункової палати (*Шум у залі*). Двома голосуваннями ми втратимо там, а одним – усе об'єднаємо, колеги. Пропозиція зрозуміла? (*Шум у залі*). Ця пропозиція дає нам шанс обрати Голову Національного банку України, внести зміни до Кримінального процесуального кодексу, призначити членів Рахункової палати, дає шанс дати відповіді на питання. Неголосування позбавляє нас такого шансу. Тим, хто хоче перетягувати один одного, я скажу: якщо два голосування – ми втратимо там, а одним голосуванням ми можемо все об'єднати. Тому, будь ласка, відкиньте ультиматуми і підтримайте мою пропозицію, бо в результаті ми розбалансуємо зал і нічого не приймемо. Хто від цього виграє? Чи виграє Україна? Чи виграє парламент? Не виграють.

Отже, прошу всіх об'єднатися навколо моєї пропозиції. Ранкове пленарне засідання пропонується продовжити до завершення розгляду питань щодо Національного банку України і внесення змін до КПК, вечірнє – до завершення розгляду питань про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і про призначення членів Рахункової палати. Прошу підтримати цю пропозицію. Відкиньте амбіції і почуйте мене – це добра пропозиція. Прошу підтримати. Прошу голосувати.

«За» – 195.

Хочу сказати, що ви зараз поставили під ризик голосування щодо обрання Голови Національного банку України (*Шум у залі*). Зараз ми поставимо під ризик питання про внесення змін до КПК, тому що поставили під ризик розгляд кадрових питань.

Прошу Артура Герасимова підійти до мене.

Увага, колеги! Прошу мене уважно послухати. Прошу чути мене, бо якщо ви мене не чуєте, у нас немає діалогу.

Сергію Соколов, Олегу Березюк!

Добре. Колеги, увага! Ми ще маємо 3 хвилини. Зараз я поставлю на голосування пропозицію продовжити ранкове засідання до завершення розгляду питання щодо Національного банку України, вечірнє – до завершення розгляду питань про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і про призначення членів Рахункової палати (*Шум у залі*).

Щойно я поставив на голосування пропозицію про внесення змін до КПК, а ви не проголосували (*Шум у залі*).

Отже, я ставлю на голосування пропозицію продовжити ранкове засідання до завершення розгляду питання щодо Національного банку України, вечірнє – до завершення розгляду питань про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини... (*Шум у залі*). Так, питання щодо внесення змін до КПК я щойно ставив. Тепер я поставлю на голосування ці пропозиції без питання про внесення змін до КПК (*Шум у залі*).

Отже, хто за те, щоб продовжити ранкове пленарне засідання до завершення розгляду питання щодо Національного банку України, а вечірнє – до завершення розгляду питань: про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини і про призначення членів Рахункової палати. Прошу проголосувати.

«За» – 230.

Переходимо до наступного питання порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про призначення Смоля Я.В. на посаду Голови Національного банку України» ([№ 7501](#)). Запрошую до доповіді представника Президента України у Верховній Раді Луценко Ірину Степанівну.

Пані Ірино, будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Президентом України відповідно до пункту 18 частини першої статті 85 Конституції України внесено до Верховної Ради України подання про призначення Смолія Якова Васильовича на посаду Голови Національного банку України.

Яків Васильович є уродженцем Західної України. Він народився та виріс на Тернопільщині. Рівень його освіти однозначно дає можливість здійснювати ефективне управління Центробанком України. Він отримав повну вищу освіту у Львівському університеті імені Івана Франка, а також має науковий ступінь у сфері економіки. Яків Васильович працює в банківській системі України з часів її формування, тобто понад 25 років. Він працював як у системі Національного банку України – починав свій шлях у Тернопільському обласному управлінні Національного банку України, так і у приватних банківських установах, зокрема в Акціонерному поштово-пенсійному банку «Аваль».

За час роботи у зазначених установах Яків Васильович зарекомендував себе як провідний фахівець, який беззаперечно користується високим авторитетом у банківському середовищі, у бізнес-колах та в асоціаціях підприємців.

Таким чином, запропонований головою держави кандидат повністю відповідає вимогам, встановленим Законом України «Про Національний банк України». Окрім того, на нього не поширюються обмеження, передбачені вказаним законом. Він не має представницького мандата, не є членом політичної партії, а також не володіє акціями або частками юридичних осіб.

З огляду на зазначений практичний досвід, на високий професіоналізм Якова Смолія, а також його бездоганну ділову репутацію Президент України звертається до парламенту з проханням підтримати запропоновану ним кандидатуру на посаду Голови Національного банку України. Прошу підтримати дане подання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується Довбенко Михайло Володимирович.

ДОВБЕНКО М.В. Шановний пане Голово! Шановні колеги! На засіданні Комітету Верховної Ради з питань фінансової політики і банківської діяльності 5 лютого 2018 року було розглянуто проект Постанови «Про призначення Смолія Я.В. на посаду Голови Національного банку України» (№ 7501), поданий Президентом України.

Відповідно до пункту 18 частини першої статті 85 Конституції України Президент вніс подання про призначення Смолія Якова Васильовича на посаду Голови Національного банку України, яке було розглянуто комітетом відповідно до статті 207 Регламенту Верховної Ради України.

Передусім членами комітету було підтверджено відповідність кандидатури пана Смолія вимогам, які встановлені частинами третьою та четвертою статті 18 Закону України «Про Національний банк України». Під час розгляду кандидатури на посаду Голови Національного банку України було заслухано доповідь кандидата щодо стратегічного бачення його діяльності та отримано відповідь на численні питання членів комітету. При цьому маю зазначити, що ми мали конструктивну фахову дискусію. А оскільки пан Смолій фактично виконує обов'язки Голови Національного банку майже рік, мали можливість спілкуватися з ним як з керівником Центробанку.

Принадгідно зауважу, що протягом останнього періоду перебування Валерії Гонтаревої на посаді очільника Нацбанку до квітня 2017 року, на жаль, ми як профільний комітет парламенту відчували все більші проблеми в комунікаціях з регулятором та втрату нормального конструктивного контакту, необхідного для спільної законодавчої діяльності. Тому маю зазначити, що з паном Смолієм як керівником Нацбанку ця співпраця наразі налагоджується і депутати члени комітету мають постійну комунікацію, що, зокрема, позитивно впливає на просування фінансових законопроектів у сесійній залі. На засіданні комітету ми шукали шляхи, як підтримати банки з українським капіталом та неспівмірність вимог до їхніх статутних фондів, як активізувати кредитування реального сектору економіки. Нами були також враховані позитивні оцінки кандидатури Смолія представниками банківського ринку, громадських експертів, представників споживачів. Схвально оцінили діяльність Національного банку України за цей період і члени ради Національного банку як керівника макроекономічного органу Нацбанку.

Відтак відповідно до частини першої статті 18 Закону України «Про Національний банк України» та частини другої статті 207 Регламенту Верховної Ради України комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект Постанови «Про призначення Смолія Я.В. на посаду Голови Національного банку України».

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, хочу всіх зорієнтувати, що відповідно до Регламенту зараз має бути виступ кандидата на посаду, потім – виступи від депутатських фракцій і груп. Це в нас займе приблизно 25-30 хвилин. Таким чином, приблизно о 14 годині 30 хвилин ми перейдемо до прийняття рішення.

Тому я прошу зорієнтувати народних депутатів, щоб о 14 годині 30 хвилин усі були присутні в залі і готові до прийняття рішення.

Зараз я запрошую до виступу кандидата на посаду Голови Національного банку України Смолія Якова Васильовича.

Будь ласка, Якове Васильовичу.

СМОЛІЙ Я.В., кандидат на посаду Голови Національного банку України. Добрий день, пане Голово Верховної Ради, шановні народні депутати, представники громадськості, медіа! Дякую за виявлену довіру. Це велика честь і відповідальність прийняти Національний банк України під керівництво. Я принципово підтверджую курс реформи. Наша мета незмінна.

Перше. Збереження цінової фінансової стабільності, сприяння економічному зростанню, інтеграція української фінансової системи до європейської. За останні три роки Національному банку України вдалося стабілізувати макроекономічну ситуацію, оздоровити банківський сектор, впровадити такі важливі інновації, як інфляційне таргування та плаваючий валютний курс. Команда Національного банку України продовжить розбудову сучасного та відкритого головного банку країни, який має довіру суспільства.

Я дякую Президентові, уряду, парламентському корпусу, Раді Національного банку України, банківській спільноті за підтримку наших реформ. Збереження та поглиблення співпраці з нашими міжнародними партнерами також дуже важливі. Міжнародний валютний

фонд, Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський Союз, уряди та центральні банки країн Європи, а також усього світу засвідчують прогрес реформ у фінансовому секторі. Ми вдячні їм за підтримку, без якої цей прогрес був би неможливий.

Шановні народні депутати! Я впевнений, що роль Національного банку України в піднесенні нашої країни й економічному зростанні – одна з визначальних. Мій безперечний пріоритет – продовжити розбудову сучасної, стійкої та прозорої банківської системи, що зможе ефективно сприяти сталому економічному розвитку. На реалізацію цієї амбітної цілі маю чітке бачення і план. Цей план містить як стратегічні проекти на довгострокову перспективу, так і конкретні кроки, що будуть реалізовані вже найближчим часом.

Насамперед нам потрібно якнайшвидше відновити кредитування реального сектору економіки. Уже зараз банківська система має достатньо коштів, аби запустити повномасштабне кредитування. Загалом понад 80 мільярдів гривень можуть бути спрямовані на відродження економіки країни. Водночас маємо декілька проблемних питань – це критичний обсяг непрацюючих кредитів у портфелях банків і слабкий захист прав кредиторів. Їх вирішення можливе лише шляхом зміни законодавства.

Звертаюся до вас, шановні народні депутати, з проханням підтримати законопроекти, що допоможуть наповнити економіку кредитними коштами. Це проекти щодо відновлення кредитування, щодо діяльності з управління заборгованістю. У разі затвердження цих змін ми зможемо запустити економіку і повноцінне кредитування стане можливим уже в наступному році.

Настав час ґрунтовної валютної лібералізації. Занадто довго Україна жила в умовах архаїчного та неефективного валютного регулювання. Запропонований нами проект Закону «Про валюту» вже підтримано на Національній раді реформ. Переконали, що тут, у парламенті, якісно нова модель валютного регулювання буде підтримана, адже широка валютна лібералізація і вільний рух капіталу дадуть можливість Україні стати рівноправним учасником глобальної економіки. Однак найголовніше – Національний банк України має й надалі залишатися незалежним від політичних течій. Політична незалежність уможливить Національному банку України ефективно виконувати

свій мандат, забезпечувати цінову та фінансову стабільність. На цьому шляху маємо такі стратегічні цілі.

Перше. Національний банк України й надалі працюватиме над забезпеченням низьких і стабільних темпів інфляції в перспективі п'яти років у межах плюс-мінус 1 відсоток. Водночас ми продовжуємо докладати зусиль, аби фінансова система стала стійкішою до зовнішніх шоків, ми захищатимемо її стабільність від політичних впливів, стоятимемо на варті інтересів ринку. Наголошую, що ми не допустимо повернення до домінування фіскальної політики над монетарною ціною купівельної спроможності українців.

Друге. Здорова, збалансована та конкурентна банківська система демонструватиме зростання прибутковості та довгострокових депозитів, збільшення безготівкових операцій, нові технологічні стандарти. Хочу також наголосити, що вже у середньостроковій перспективі українська фінансова система має інтегруватися до загальноєвропейської. Це означає, що ми маємо якнайшвидше в повному обсязі впровадити європейські директиви і норми відповідно до Угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом.

Третє. Це, як я вже наголошував, відновлення кредитування.

Четверте. Ефективна модель регулювання фінансового сектору.

П'яте. Валютна лібералізація.

Шосте. Фінансова інклюзія, тобто доступність та безпечність банківських послуг.

Отже, запевняю, що наші знання та зусилля служитимуть виключно на користь народу та держави.

Слава Україні!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за виступ, шановний доповідачу. Можете сідати на своє місце.

Колеги, прошу записатися на виступи від фракцій у рамках обговорення кандидата на посаду Голови Національного банку України. Будь ласка, народний депутат Купрієнко від фракції Радикальної партії.

КУПРІЄНКО О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Прошу передати слово лідеру фракції Олегу Ляшку.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, нагадую, що в нас не Ляшко балотується на посаду Голови Національного банку України, він лише зараз представляє позицію фракції. Завжди є шанс і потенціал. Будь ласка, пане Олегу, запрошуємо вас до виступу.

ЛЯШКО О.В. Шановна пані віце-спікере! Шкода, що не команда Ляшка сьогодні має можливість керувати країною, а ваша команда, представником якої є ви і Гондарева, тому що результати дій нинішньої влади кожен українець може відчутися на своїй кишені. Коли яскрава, як американський долар, пані Гондарева виходить на трибуну і доповідає про свої успіхи, у кожній українській людині, яка вранці встає, увечері лягає і думає, де заробити гроші, як прогнати сім'ю, як полікуватися, як заплатити за комуналку, виникає дисонанс, тому що з'являється таке враження, що ви з космосу прилетіли і не відчуваєте, чим живе трудовий народ. А в результаті вашої політики: скорочення робочих місць, еміграція, коли молодь виїжджає за кордон, бо немає можливості працювати, стагнація економічного розвитку, перетворення України на торгівлю дешевою робочою силою і сировиною. Відповідальність за це несе, у тому числі, Національний банк України, тому що ви не даєте дешевих кредитів для бізнесу, забираєте в людей трудові заощадження, штучно знищуючи банки, вимиваєте з державного бюджету сотні мільярдів гривень на так зване рефінансування, замість того щоб ці кошти спрямувати до реального сектору економіки, в будівництво житла для молоді, будівництво доріг, інфраструктури, у підтримку національного бізнесу.

Шановний Яків Смолій, кандидатуру якого Президент Порошенко подав на посаду Голови Національного банку України, декілька тижнів тому був на засіданні нашої фракції. У результаті цього обговорення ми побачили, що пан Смолій – це та сама Гондарева, лише у штаних, тому що вони не збираються змінювати ключової політики Національного банку України. Без узгоджених дій уряду, Національного банку України і парламенту неможливе економічне зростання.

Якщо ви не зміните цієї політики, якщо ви надалі на перший план ставитимете інтереси Президента Порошенка і свої власні, замість того щоб ставити інтереси національного бізнесу, створення робочих місць для наших людей, економічний розвиток, – країна з вами не матиме майбутнього.

Тому команда Радикальної партії пропонує іншу протилежну політику: зниження процентних ставок за кредитами, вливання в розвиток національного бізнесу, сприяння економічному зростанню і подоланню безробіття українців. Виключно така політика приведе до перемоги! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧА. Наступним виступатиме народний депутат Гусак від фракції «Опозиційний блок». Прошу.

ГУСАК В.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні українці! Шановні колеги! Шановна головуюча! Зрештою, ми дочекалися у Верховній Раді розгляду питання про керівництво Національного банку України. Минуло аж 10 місяців з того моменту, як пані Гонтарева заявила, що вона Національним банком України більше не керує і керувати не хоче. Увесь цей час тривали, я навіть не знаю, як це назвати: або перемовини, або торги, але так чи інакше питання не розглядалося. Про яку довіру до Національного банку України, до взагалі цієї влади можна вести мову? До речі, у цій ситуації я просто не розумію закликів керівництва парламенту депутатам бути максимально лаконічними у своїх виступах. Почали засідання на 20 хвилин пізніше, 15 хвилин втратили на те, щоб продовжити засідання, тоді як депутатам не дають достатньо часу для того, щоб висловити все, що люди думають про цей Національний банк і про цю владу.

Як би там не було, ми дуже уважно слухали звіт пані Гонтаревої. Наприклад, вона наголосила на тому, що досягнуто гнучкий обмінний курс гривні. Це так вона називає девальвацію гривні у 2,5 разу, через яку українці стали в 2,5 разу біднішими, а зараз Україна в рейтингу країн світу за ВВП на душу населення займає 131 місце зі 187 країн, втративши кілька десятків позицій за останні роки.

А ще пані Гонтарева сказала, навіть двічі, що досягнуто макроекономічної стабільності. Так ось, якщо макроекономічну стабільність

і досягнуто, то ця стабільність дуже нагадує стабільність на закритому кладовищі, бо в Україні немає кредитування реального сектору економіки, а якщо воно і є, то за ставками у 20-30 відсотків, за якими неможливо вести мову про реальне виробництво. На цьому стабільному кладовищі вмирають українські підприємства, вмирають українські виробники. Бо за ці три роки панування пані Гонтаревої в Україні промислове виробництво впало на 15 відсотків, і керівництво Національного банку зробило вагомий внесок у це падіння.

Вкотре посада Голови Національного банку стала заручником, я навіть не можу сказати політичних, але цинічних торгів, в яких ніхто не дбає ані про стабільність національної грошової одиниці, ані про забезпечення кредитування реального сектору економіки. У таких умовах ми не можемо проголосувати за кандидатуру Голови Національного банку України.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошую Олега Березюка. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., *член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Шановні пані та панове! Взагалі справа не в прізвищах, а в принципі. Яке прізвище не сиділо б у кріслі Голови Національного банку, Національний банк як інституція і структура, і ця людина, яка там сиділа чи буде сидіти, є залежною від олігархічної системи управління в державі. Усе, що сталося протягом останніх 10 років, не на користь української людини, а на користь олігархів. Псевдодіяльність, псевдореформи, на превеликий жаль, не принесли користі українській людині. За це має нести хтось відповідальність. У країні за це повинен нести відповідальність Президент України і коаліція, яка його підтримує.

Фракція «Об'єднання «Самопоміч» прийняла рішення не підтримувати призначення керівника Голови Національного банку лише тому, що олігархічна більшість має взяти відповідальність за те, що відбулося в країні протягом останніх чотирьох років і що відбудеться. Це справжня політика, це наш внесок в те, щоб люди знали, хто в цій країні відповідальний за курс гривні, у тому числі.

ГОЛОВУЮЧА. Останній виступ. Запрошуємо до слова народного депутата Демчака.

ДЕМЧАК Р.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 18, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Фракція «Блок Петра Порошенка» на своєму засіданні підтримала кандидатуру Якова Васильовича Смолія на посаду Голови Національного банку України. Він представив програму стратегії розвитку банківського сектору і в цілому стратегію Національного банку України до 2020 року. Хочу сказати, що Яків Васильович для кандидатури на посаду Голови Національного банку має ідеальну біографію. Він за фахом математик. У нього є трудовий досвід роботи в комерційному банку на різних посадах, починаючи від самого низу до заступника голови правління «Банку Аваль», також працював у територіальному управлінні Національного банку в Тернопільській області.

Багато хто тут апелює до того, що це одна команда, проте він прийшов до Національного банку і був призначений на посаду заступника Голови Національного банку ще до призначення головою экс-Голови Національного банку України Валерії Олексіївни Гонtareвої.

Він має високі комунікативні компетенції, зумів налагодити роботу з Комітетом з питань фінансової політики і банківської діяльності. Ви сьогодні чули, що в нас було складно налагодити роботу з Національним банком у той період, коли його очолювала Гонtareва Валерія Олексіївна, тому багато пропозицій від нашого комітету не було почуто.

Відверто скажу, що останні 10 місяців наш комітет веде, дійсно, плідну роботу з правлінням Національного банку України, з їхнім юридичним блоком. Ми готуємо ряд законопроектів, дуже важливих для України, що дадуть можливість саме відновити кредитування української економіки, знизити ставки для наших позичальників, захистити і відповідно покращити кредитування. Ця робота ведеться, і фундатором її є Смолій Яків Васильович.

Тому я, провівши безпосередньо багато зустрічей з громадськими організаціями, з працівниками ринку, хочу донести до вас, що

ринок підтримує кандидатуру Смолія на посаду Голови Національного банку України. Його кандидатуру також підтримують громадські організації фінансового сектору, міжнародні фінансові організації.

Насамкінець. Сьогодні було багато виступів про те, що 10 місяців у нас немає Голови Національного банку. Це дестабілізує фінансову систему країни. Тому я прошу бути відповідальними і підтримати кандидатуру Якова Васильовича Смолія на посаду Голови Національного банку України для того, щоб ми стабілізували цей напрям роботи...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте ще 30 секунд.

ДЕМЧАК Р.Є. ...і стабільність нашої банківської системи була гарантована наявністю Голови Національного банку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, шановні колеги, хочу вам нагадати, що орієнтовно за 7 хвилин відбудеться голосування, тому я прошу голів фракцій максимально мобілізувати народних депутатів і запросити їх до залу.

Зараз я запрошую до виступу від фракції «Батьківщина» Сергія Соболева. Будь ласка, 3 хвилини.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, чи є Яків Смолій хорошим фахівцем? Є, без сумніву. Думаю, що це один з найкращих банкірів в Україні. Але що це змінює. Скажіть, будь ласка, якщо ви найкращого фахівця поставите під систему, яка діяла останніх три роки, чим закінчиться робота цієї системи? Можливо, він навіть краще, ніж його попередниця, здійснюватиме (вдумайтесь!) не оздоровлення, а чистку банківської системи. Якщо ця політика надалі продовжуватиметься, чи потрібно таке очищення банківської системи навіть найкращим фахівцем? Це перше питання.

Друге. Це постійне наполягання на тому, що країна не може бути без Голови Національного банку. Виявляється, ми унікальна у світі країна: 10 місяців не мали Голови Національного банку і при цьому

бачили, що відбувалося у країні. Тепер світ клином зійшовся на тому, щоб ми не заслухали повноцінної програми того, хто йде на посаду Голови Національного банку, а виявляється, ключове – це проголосувати.

Наша фракція очікувала від високоякісного і класного фахівця Смолія чіткої програми виходу з тієї банківської кризи, яка дала б можливість навіть в умовах війни, як це є в багатьох інших країнах світу, тримати стабільний курс, розвивати економіку. На жаль, ми цього не почули. Думаю, що це вже залежить не від нього, а від того, які настанови і завдання даються. Саме тому наша фракція не голосуватиме за призначення Якова Смолія на посаду Голови Національного банку України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Виступи від фракцій і груп завершилися. Відводиться 9 хвилин на три виступи народних депутатів. Прошу провести запис. Прошу записатися.

Тетяна Острікова. Прошу.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, пані Гондарева у своєму виступі зазначила, що боротися з відтоком капіталу потрібно податковими методами, а не адміністративно-валютними обмеженнями. Але насправді за час її керівництва Національним банком України ми не побачили від Національного банку ініціатив щодо скасування пострадянського Декрету «Про систему валютного регулювання та валютного контролю» і жодних законодавчих ініціатив, спрямованих на валютну лібералізацію. Ми насправді побачили жорсткі адміністративні валютні обмеження, які чомусь виправдовуються війною.

Законопроект про контрольовані іноземні компанії, які дають можливість податковими методами унеможливити виведення капіталів у офшорні та низькоподаткові юрисдикції, на жаль, владою досі не внесено до парламенту, також, як і повторюся законопроект про валютну лібералізацію. Натомість навіть за час керівництва вже за останні 2015-2016 роки були факти виведення коштів в офшорні

юрисдикції. За даними Державної фіскальної служби за 2016 рік, 65 мільярдів гривень було виведено у вигляді відсотків, сплачених пов'язаним нерезидентам, виплачених за схемою переміщення капіталів у низькоподатковій юрисдикції з порушенням правил тонкої капіталізації.

За даними міжнародних експертів, 9 мільярдів доларів щорічного капіталу виводиться з України в офшорні низькоподаткові юрисдикції. У січні 2018 року (це вже дані НБУ) чистий відплив за операціями приватного сектору разом з помилками і припущеннями становив 456 мільйонів доларів США.

Зараз я хотіла б звернутися до претендента на посаду Голови Національного банку з проханням пояснити ці цифри. Якщо ви заявляєте, що боролися і боретеся з виведенням капіталів в офшори, що ви за валютну лібералізацію з одночасним жорстким податковим контролем за контрольованими резидентами України іноземними компаніями і за сплатою такими компаніями податків в Україні, то де відповідні законодавчі ініціативи? Чому вони досі не внесені до парламенту? Чому ми досі не побачили від вас скасування пострадянського Декрету «Про систему валютного регулювання та валютного контролю»?

Я хотіла б також запитати претендента на посаду Голови Національного банку щодо курсу, тому що зараз ми бачимо, що перед призначенням він дуже сильно стримує його. Чи втримає такий курс без траншу Міжнародного валютного фонду? Ми бачимо, що законопроекти, які вимагає Міжнародний валютний фонд, зокрема, про антикорупційний суд, не приймаються...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії виступатиме Сергій Рибалка.

Колеги, за 5-7 хвилин відбудеться голосування. Прошу всіх заходити до залу.

Будь ласка, пане Сергію.

РИБАЛКА С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Від сьогодні

пройшло 10 місяців з того часу, як ми, нарешті, прийняли рішення і згідно з поданою заявою на звільнення за власним бажанням звільнили Валерію Олексіївну з посади Голови Національного банку України. Тут я бачу кілька проблем.

Відповідно до Конституції Президент вносить подання на звільнення і призначення Голови Національного банку України. Ми з Олегом Ляшком і колегами майже з усіх фракцій зареєстрували і навіть провели через комітет законопроект, щоб, не порушуючи конституційних прав Президента, у нас був чіткий термін щодо цього. Якщо людина втомилася, знайшла іншу роботу, не бажає працювати чи виїхала, наприклад, за кордон, був термін два тижні, і через два тижні парламент звертався і брав на себе відповідальність про звільнення Голови Національного банку України із займаної посади. Це перше.

Друге. Мені дуже хотілося б, щоб у нас були внесені зміни до Закону «Про Національний банк України». На засіданні нашого комітету ми розробили стратегію розвитку фінансово-банківського сектору на найближчі п'ять – сім років і підготували законопроект про Національний банк, де виписали чіткі критерії, за якими можна звільнити голову правління і взагалі правління, і нагородити. На сьогодні в законі в нас немає цих критеріїв, і не Верховна Рада, а лише суспільство, мацаючи власну кишеню, може сказати, чи влаштовує зараз політика Національного банку, чи ні. Проте законних механізмів немає.

Нині в комітеті згідно з цією стратегією є купа законопроектів: і про державні банки, і про Національний банк України, і про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, але вони лежать у Верховній Раді без розгляду. Чому? Тому що коли у країні криза, девальвація, вважаю Національний банк щоденно повинен працювати з Кабінетом Міністрів і з Верховною Радою. На жаль, за часи роботи Валерії Олексіївни такої співпраці ані з комітетом, ані з парламентом ми не бачили. Незважаючи на те чи буде сьогодні прийнято рішення про призначення Головою Національного банку України пана Смолія, чи займатиме він посаду виконуючого обов'язки Голови Національного банку, я дуже сподіваюся, що він плідно працюватиме з нашим комітетом і з парламентом, для того щоб законопроекти, які сьогодні є, приймалися.

Третє. Мені дуже хотілося б почути від кандидата на цю посаду взагалі стратегію бачення розвитку фінансово-банківського сектору, зміцнення гривні, припинення банкопаду та що робити з довірою до банківського сектору.

Тому наша фракція сьогодні, на жаль, не підтримуватиме кандидатури пана Смолія на цю посаду. Але мені дуже хотілося б, щоб незалежно від того, яке буде прийнято рішення, новий Голова Національного банку працював з парламентом і пам'ятав, що Верховна Рада приймає закони, які сьогодні потрібні суспільству.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ. Фурсін передає слово Різаненкові. Колеги, за 3 три хвилини ми переходимо до прийняття рішення. Я переконливо прошу всіх депутатів зайти до залу, зайняти свої робочі місця і підготуватися до прийняття рішення.

На виступ відводиться 3 хвилини. Будь ласка.

РІЗАНЕНКО П.О. На засіданні Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності ми розглядали кандидатуру на посаду Голови Національного банку. Якщо дивитися на біографію, то вона в позитивному розумінні є не стандартною для України. У ній ви побачите якісну математичну освіту, кар'єру в Національному банку без скандалів, успішну роботу в приватному секторі, одну з найвдалиших угод на банківському ринку – продажу приватного банку іноземному інвестору, далі знову робота у приватному секторі та повернення до Національного банку. Причому, я ще раз повторю: усе без скандалів. Ми бачимо, що людина незалежна фінансово і незалежна від олігархів, що дуже дивно і рідко зустрічається в нашій країні. Я хотів би відзначити, що з моменту, коли пан Смолій став виконуючим обов'язки Голови Національного банку, відновився діалог нашого комітету з Національним банком, який було втрачено, і це також похвальний фактор. У нас уже є позитивний досвід співпраці комітету і Національного банку під головуванням саме пана Смолія.

Щодо побажань і того, що ми побачимо в майбутньому. Звичайно, будь-яка економіка проходить через цикли, після моментів криз

закручуються гайки, вводяться адміністративні обмеження, усе зарегульовується. Як на мене, ми цей період пройшли.

На сьогодні найактуальнішим для Національного банку з точки його політики все-таки стає послаблення та пожвавлення кредитування. Звичайно, це повинно робитися в координації з урядом, у тому числі й за дефіциту бюджету, який спричиняє інфляцію, на яку не впливає Національний банк.

Окремо від цього хотілося б зазначити побажання щодо валютної лібералізації. Проте це комплексна робота, а не просто прийняття закону про валюту, це і підписання угоди міжнародних *BEPS*, *SRS*, *OECD*, що тягне за собою добровільне декларування або нульове декларування. Тому хотілося б підкреслити саме ці моменти, сфокусувати увагу нового майбутнього керівництва, сподіваюся. Закликаю колег проголосувати за професійну, відповідальну кандидатуру.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, зараз прошу всіх зайти до залу. Знаю, важко працювати, коли запланували зустрічі під час перерви. Зараз я переконливо прошу всіх народних депутатів зайти до залу, покинути урядові та гостьові ложі і зайняти свої робочі місця.

Це важке, але дуже відповідальне рішення, і нам потрібна, наголошую, повна мобілізація.

Зараз слово матиме голова комітету Довбенко. На виступ відводиться 1 хвилина. Прошу дати нам напутні слова. За 1 хвилину відбудеться голосування, подивіться кого немає поруч, зателефонуйте і запросіть до залу.

Будь ласка, Довбенко.

ДОВБЕНКО М.В. Дякую, пане Голово. Шановні колеги, у нас була можливість з паном Смолієм досить серйозно говорити про перспективу тих питань, які може вирішувати Національний банк спільно з профільним комітетом.

Ми з ним розмовляли про те, які законодавчі ініціативи і в якому аспекті можемо спільно готувати з тим, щоб рухатися в руслі лібералізації валютного регулювання, щоб ми могли дати можливість бізнесу, підприємцям, промисловцям, а також банківському сектору бачити

перспективу в інвестуванні важливих проектів для нашої країни і на-рощувати обсяги кредитування реального сектору економіки.

Думаю, що це непрості питання, звичайно вони не можуть бути вирішені впродовж одного-двох місяців, але важливо для нас, що разом з паном Смолієм є зарядженість на цю роботу всієї команди, яка продукує цікаві ідеї. Вважаю, що саме це нам дасть можливість побачити добру перспективу.

Тому я просив би колег підтримати пропозицію, яка була проголосована на засіданні комітету, і голосувати за кандидатуру пана Смолія.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, у нас обмаль голосів, тому я прошу подивитися, кого із депутатів немає в залі, і запросити їх. Знаючи, які є політичні дискусії, заперечення з цього приводу, хочу наголосити, що призначення Голови Національного банку України – це величезний сигнал для українського суспільства, для стабільності української національної валюти, для стабільності та розвитку української банківської системи. А також, колеги, це дуже важливий сигнал для наших західних партнерів, які на нього очікують, зокрема послі країн «Великої сімки», як і всі країни «Великої сімки», що хочуть бачити в Україні стабілізацію національної валюти і банківської системи. Тому я переконливо прошу, колеги, незважаючи на політичні розбіжності, підтримати дане рішення. Прошу зайти до залу, зайняти свої робочі місця і проголосувати.

Ще раз наголошую: кожен, хто зараз вагається, нехай подумає про те, наскільки це важливо для держави в цілому, для стабільності функціонування банківської системи, і, можливо, під час голосування віддасть свій голос за кандидатуру Голови Національного банку України.

Просять почекати 10 секунд. Отже, колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про призначення Смолія Я.В. на посаду Голови Національного банку України» (№ 7501). Прошу проголосувати, колеги (*Шум у залі*). Прошу зупинити голосування. Добре, я почекаю 10 секунд, бо ми не можемо поставити під ризик це питання. Депутат забув картку. Зараз дадуть нову. Готові, так? Вас чекає вся Верховна Рада України. Готові? Просять,

щоб картку дали. Дивіться, щоб ніхто не вийшов із залу, бо щойно хтось із вашої фракції вийшов.

Отже, колеги, ми почекаємо 30 секунд, поки випишуть картку. Я ще раз закликаю кожного із вас за цей час продумати дане питання і прийняти позитивне рішення щодо голосування. Тому що ми зараз можемо дати негативний сигнал суспільству і партнерам або навпаки продемонструвати злагоджену й системну роботу і довести, що інтереси країни важливіші за політичні розбіжності, що можуть бути між нашими фракціями і поміж народними депутатами. Тому я прошу подивитися, кого з депутатів немає в залі, і запросити їх до залу. Я бачу, що є рівень готовності. Уже отримали картку, так? Добре.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про призначення Смолія Я.В. на посаду Голови Національного банку України» ([№ 7501](#)). Прошу злагоджено і впевнено проголосувати. Голосуємо, колеги.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Вітаю, Якове Васильовичу, бажаю вам успіху! Знайте, що ви завжди матимете підтримку у Верховній Раді України. Бажаю вам успішної та плідної роботи. З обранням вас.

Колеги, на цьому ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. О 16 годині ми продовжимо нашу роботу з розгляду питання про призначення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Після розгляду цього питання, якщо буде воля залу, ми матимемо шанс і можливість розглянути сьогодні питання про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України. О 16 годині усіх чекаю в залі. До зустрічі.

Дякую.